

Dz.U. 2012 poz. 1529

**Opracowano na
podstawie: t.j.
Dz. U. z 2017 r.
poz. 1481, z 2018
r. poz. 106, 138.**

U S T A W A

z dnia 23 listopada 2012 r.

Prawo pocztowe¹⁾**Rozdział 1****Przepisy ogólne**

Art. 1. Ustawa określa zasady wykonywania działalności gospodarczej polegającej na świadczeniu usług pocztowych w obrocie krajowym lub zagranicznym, zwanej dalej „działalnością pocztową”.

Art. 2. 1. Usługę pocztową stanowi, wykonywane w obrocie krajowym lub zagranicznym, zarobkowe:

- 1) realizowane łącznie lub rozdzielnie przyjmowanie, sortowanie, doręczanie przesyłek pocztowych oraz druków bezadresowych;
- 2) przemieszczanie przesyłek pocztowych oraz druków bezadresowych, jeżeli jest wykonywane łącznie z przynajmniej jedną spośród czynności, o których mowa w pkt 1;
- 3) przesyłanie przesyłek pocztowych przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, jeżeli na etapie przyjmowania, przemieszczania lub doręczania przekazu informacyjnego przyjmują one fizyczną formę przesyłki listowej;
- 4) prowadzenie punktów wymiany umożliwiających przyjmowanie i wymianę korespondencji między podmiotami korzystającymi z obsługi tych punktów;
- 5) realizowanie przekazów pocztowych.

2. Nie stanowi usługi pocztowej:

- 1) przemieszczanie i doręczanie własnych przesyłek, jeżeli jest wykonywane bez udziału osób trzecich;

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy 97/67/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 1997 r. w sprawie wspólnych zasad rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty oraz poprawy jakości usług (Dz. Urz. WE L 15 z 21.01.1998, str. 14, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 6, t. 3, str. 71, z późn. zm.).

- 2) przewóz rzeczy innych niż korespondencja, wykonywany na podstawie odrębnych przepisów;
- 3) wzajemna nieodpłatna wymiana korespondencji dokonywana przez wymieniające się podmioty;
- 4) przyjmowanie, sortowanie, przemieszczanie i doręczanie przesyłek przez pocztę specjalną ministra właściwego do spraw wewnętrznych;
- 5) przyjmowanie, sortowanie, przemieszczanie i doręczanie przesyłek przez wojskową pocztę polową.

Art. 3. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) adres – oznaczenie miejsca doręczenia przesyłki pocztowej lub kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym wskazanego przez nadawcę albo oznaczenie miejsca ich zwrotu do nadawcy;
- 2) adresat – podmiot wskazany przez nadawcę jako odbiorca przesyłki pocztowej lub kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym;
- 3) agent pocztowy – przedsiębiorcę pośredniczącego na rzecz operatora pocztowego w zawieraniu z nadawcami umów o świadczenie usług pocztowych lub zawierającego je w imieniu operatora pocztowego;
- 4) doręczenie – wydanie przesyłki pocztowej lub wypłacenie kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym adresatowi, a w przypadkach określonych prawem także innej osobie, lub przekazanie druku bezadresowego zgodnie z umową o świadczenie usługi pocztowej;
- 5) druk – przesyłkę pocztową zawierającą informację pisemną lub graficzną, zwielokrotnioną za pomocą technik drukarskich lub podobnych, utrwaloną na papierze albo innym materiale używanym w drukarstwie, w tym książkę, katalog, dziennik lub czasopismo;
- 6) druk bezadresowy – nieopatrzoną oznaczeniem adresata i adresem informację pisemną lub graficzną, zwielokrotnioną za pomocą technik drukarskich lub podobnych, utrwaloną na papierze albo innym materiale używanym w drukarstwie, w tym książkę, katalog, dziennik lub czasopismo;
- 7) międzynarodowe przepisy pocztowe – wiążące Rzeczpospolitą Polską umowy międzynarodowe dotyczące świadczenia usług pocztowych oraz wiążące regulaminy Światowego Związku Pocztowego;
- 8) nadanie – polecenie doręczenia przesyłki pocztowej lub kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym oraz przekazania druku bezadresowego zgodnie z umową o świadczenie usługi pocztowej;

- 9) nadanie na poste restante – polecenie doręczenia przesyłki pocztowej lub wypłacenia adresatowi kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym w placówce pocztowej, wskazanej przez nadawcę jako miejsce doręczenia;
- 10) nadawca – podmiot, który zawarł z operatorem pocztowym umowę o świadczenie usługi pocztowej;
- 11) nadawca masowy – nadawcę nadającego przesyłki pocztowe na podstawie umowy o świadczenie usługi pocztowej zawartej w formie pisemnej, od chwili przekroczenia liczby 100 000 sztuk przesyłek danego rodzaju w danym roku kalendarzowym, z wyłączeniem podmiotów zaliczonych do sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, z późn. zm.²⁾), przedsiębiorstw użyteczności publicznej, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1384, z 2015 r. poz. 1322 oraz z 2016 r. poz. 1948 i 2260), oraz państwowego przedsiębiorstwa użyteczności publicznej – „Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych”;
- 12) operator pocztowy – przedsiębiorcę uprawnionego do wykonywania działalności pocztowej, na podstawie wpisu do rejestru operatorów pocztowych;
- 13) operator wyznaczony – operatora pocztowego obowiązane do świadczenia usług powszechnych;
- 14) paczka pocztowa – przesyłkę rejestrowaną, niebędącą przesyłką listową, o masie do 20 000 g i wymiarach:
 - a) z których żaden nie może przekroczyć 2000 mm albo
 - b) które nie mogą przekroczyć 3000 mm dla sumy długości i największego obwodu mierzonego w innym kierunku niż długość;
- 15) placówka pocztowa – jednostkę organizacyjną operatora pocztowego lub agenta pocztowego, w której można zawrzeć umowę o świadczenie usługi pocztowej lub która doręcza adresatom przesyłki pocztowe lub kwoty pieniężne określone w przekazach pocztowych, albo inne wyodrębnione i oznaczone przez operatora pocztowego miejsce, w którym można zawrzeć umowę o świadczenie usługi pocztowej lub odebrać przesyłkę pocztową lub kwotę pieniężną określoną w przekazie pocztowym;

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1948, 1984 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 60, 191, 659, 933, 935 i 1089.

- 16) przekaz pocztowy – polecenie doręczenia adresatowi określonej kwoty pieniężnej przez operatora pocztowego;
- 17) przemieszczanie – przewóz przesyłek pocztowych, druków bezadresowych oraz przekazów pocztowych przy wykorzystaniu dowolnych środków transportu;
- 18) przesyłka dla ociemniałych – przesyłkę z korespondencją lub druk, o masie do 7000 g, w których informacja jest utrwalona pismem wypukłym lub na innym nośniku dostępnym do odczytu przez niewidomych lub ociemniałych, nadane w sposób umożliwiający sprawdzenie zawartości;
- 19) przesyłka kurierska – przesyłkę listową będącą przesyłką rejestrowaną lub paczkę pocztową, przyjmowaną, sortowaną, przemieszczaną i doręczaną w sposób łącznie zapewniający:
 - a) bezpośredni odbiór przesyłki pocztowej od nadawcy,
 - b) śledzenie przesyłki pocztowej od momentu nadania do doręczenia,
 - c) doręczenie przesyłki pocztowej w gwarantowanym terminie określonym w regulaminie świadczenia usług pocztowych lub w umowach o świadczenie usług pocztowych,
 - d) doręczenie przesyłki pocztowej bezpośrednio do rąk adresata lub osoby uprawnionej do odbioru,
 - e) uzyskanie pokwitowania odbioru przesyłki pocztowej w formie pisemnej lub elektronicznej;
- 20) przesyłka listowa – przesyłkę pocztową z korespondencją lub druk, z wyłączeniem przesyłek reklamowych;
- 21) przesyłka pocztowa – rzecz opatrzoną oznaczeniem adresata i adresem, przedłożoną do przyjęcia lub przyjętą przez operatora pocztowego w celu przemieszczenia i doręczenia adresatowi;
- 22) przesyłka polecona – przesyłkę listową będącą przesyłką rejestrowaną, przemieszczaną i doręczaną w sposób zabezpieczający ją przed utratą, ubytkiem zawartości lub uszkodzeniem;
- 23) przesyłka rejestrowana – przesyłkę pocztową przyjętą za pokwitowaniem przyjęcia i doręczaną za pokwitowaniem odbioru;
- 24) przesyłka reklamowa – przesyłkę pocztową nierejestrowaną zawierającą wyłącznie materiał reklamowy, marketingowy lub promocyjny, wysyłaną jednorazowo do co najmniej 50 adresatów, z identyczną zawartością i identyczną treścią, różniącą się jedynie oznaczeniem adresata, adresem lub innymi danymi zmiennymi niezmiennymi treści przekazywanej informacji;

- 25) przesyłka z korespondencją – przesyłkę pocztową niebędącą drukiem, zawierającą informację utrwaloną na dowolnym nośniku, w tym utrwaloną pismem wypukłym;
- 26) przesyłka z zadeklarowaną wartością – przesyłkę rejestrowaną, za której utratę, ubytek zawartości lub uszkodzenie operator pocztowy ponosi odpowiedzialność do wysokości wartości przesyłki podanej przez nadawcę;
- 27) rachunkowość regulacyjna – szczególny, w stosunku do rachunkowości prowadzonej na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 61, 245, 791 i 1089) rodzaj rachunkowości prowadzonej przez operatora wyznaczonego zgodnie z zatwierdzoną na dany rok obrotowy przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej instrukcją rachunkowości regulacyjnej;
- 28) realizowanie przekazu pocztowego – przyjęcie przekazu pocztowego, jego przemieszczenie lub przesłanie oraz doręczenie adresatowi określonej w nim kwoty pieniężnej;
- 29) sieć pocztowa – system organizacji świadczenia usług pocztowych i wszelkiego rodzaju zasoby stosowane przez operatora wyznaczonego, w szczególności w celu:
 - a) przyjmowania przesyłek pocztowych objętych obowiązkiem świadczenia usług powszechnych z urzędów, w których przesyłki pocztowe mogą być nadawane, w szczególności z nadawczych skrzynek pocztowych,
 - b) segregowania i grupowania przesyłek pocztowych objętych obowiązkiem świadczenia usług powszechnych według ich adresu w celu przemieszczenia z miejsca ich nadania do placówki pocztowej właściwej dla ich doręczenia,
 - c) doręczania przesyłek pocztowych objętych obowiązkiem świadczenia usług powszechnych pod adresy wskazane na tych przesyłkach;
- 30) usługi wchodzące w zakres usług powszechnych – usługi pocztowe obejmujące przesyłki listowe i paczki pocztowe, o wadze i wymiarach określonych dla usług powszechnych, oraz przesyłki dla ociemniałych, nieświadczony przez operatora wyznaczonego w ramach obowiązku świadczenia usług powszechnych; do usług wchodzących w zakres usług powszechnych nie zalicza się usług pocztowych polegających na przyjmowaniu, sortowaniu, przemieszczaniu i doręczaniu przesyłek kurierskich.

Art. 4. Do świadczenia usług pocztowych w obrocie zagranicznym stosuje się przepisy ustawy, jeżeli międzynarodowe przepisy nie stanowią inaczej.

Art. 5. Zadania z zakresu działalności pocztowej, określone dla zarządów pocztowych lub administracji pocztowych w międzynarodowych przepisach pocztowych, wykonuje operator wyznaczony.

Rozdział 2

Uprawnienie do wykonywania działalności pocztowej

Art. 6. 1. Działalność pocztowa jest działalnością regulowaną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1829, 1948, 1997 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 460 i 819) i wymaga wpisu do rejestru operatorów pocztowych, zwanego dalej „rejestrem”.

2. Nie wymaga wpisu do rejestru działalność pocztowa polegająca na przyjmowaniu, sortowaniu, przemieszczaniu i doręczaniu druków bezadresowych.

3. Nie wymaga wpisu do rejestru działalność wykonywana przez agenta pocztowego na podstawie umowy agencyjnej, zawartej z operatorem pocztowym.

4. Nie wymaga wpisu do rejestru działalność pocztowa wykonywana przez podwykonawcę w imieniu operatora pocztowego na podstawie umowy zawartej w formie pisemnej.

5. Czasowe świadczenie usług pocztowych innych niż usługi powszechne przez przedsiębiorców z państw członkowskich w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2016 r. poz. 893 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 60 i 1089) wymaga uzyskania wpisu do rejestru. Przepisy ust. 2–4 stosuje się.

Art. 7. Działalność pocztową w zakresie objętym obowiązkiem wpisu do rejestru może wykonywać przedsiębiorca, który:

- 1) zapewnia warunki do przestrzegania tajemnicy pocztowej, o której mowa w art. 41;
- 2) zapewnia warunki techniczne i organizacyjne świadczenia usług pocztowych niezbędne dla zachowania bezpieczeństwa obrotu pocztowego;
- 3) posiada regulamin świadczenia usług pocztowych oraz cennik usług pocztowych;
- 4) nie był prawomocnie skazany za umyślne przestępstwo przeciwko ochronie informacji, wiarygodności dokumentów, mieniu, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi lub umyślne przestępstwo

skarbowe – dotyczy to osób fizycznych wykonujących we własnym imieniu działalność gospodarczą lub osób kierujących działalnością osób prawnych lub jednostek organizacyjnych niebędących osobami prawnymi, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną;

- 5) zapewnia, że wykonywanie działalności objętej wpisem do rejestru nie zagraża obronności, bezpieczeństwu państwa lub bezpieczeństwu i porządkowi publicznemu.

Art. 8. Organem właściwym w sprawach wpisu do rejestru jest Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwany dalej „Prezesem UKE”.

Art. 9. 1. Wpisu do rejestru dokonuje się na pisemny wniosek przedsiębiorcy, który zawiera:

- 1) firmę przedsiębiorcy, określenie jego siedziby i adresu albo miejsca zamieszkania i adresu głównego miejsca wykonywania działalności pocztowej;
- 2) oznaczenie formy prawnej przedsiębiorcy i numer w rejestrze przedsiębiorców albo w innym właściwym rejestrze;
- 3) numer identyfikacji podatkowej (NIP);
- 4) określenie obszaru, na którym będzie wykonywana działalność pocztowa;
- 5) przewidywaną datę rozpoczęcia działalności pocztowej;
- 6) imię i nazwisko, adres do korespondencji i numer telefonu służbowego osoby upoważnionej do kontaktowania się w imieniu przedsiębiorcy z Prezesem UKE;
- 7) w przypadku spółek handlowych:
 - a) imiona i nazwiska członków zarządu i prokurentów,
 - b) imiona i nazwiska wspólników posiadających prawo reprezentowania spółki,
 - c) informację o miejscu zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz numer PESEL osób, o których mowa w lit. a i b, a w przypadku cudzoziemców nieposiadających tego numeru:
 - informację o numerze ważnego dokumentu podróży w rozumieniu *art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2011 r. poz. 1573, z 2012 r. poz. 589 i 769 oraz z 2013 r. poz. 628)*³⁾

³⁾ Ustawa utraciła moc z dniem 1 maja 2014 r. na podstawie art. 521 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1990, 1948 i 2066 oraz z 2017 r. poz. 60 i 858), która weszła w życie z dniem 1 maja 2014 r.

lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość i obywatelstwo oraz

- informację o numerze wizy lub kopię dokumentu potwierdzającego zarejestrowanie pobytu, jeżeli cudzoziemiec przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

8) w przypadku przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną oraz osób kierujących działalnością przedsiębiorcy niebędącego spółką handlową – imię i nazwisko oraz informacje, o których mowa w pkt 7 lit. c.

2. Do wniosku o wpis do rejestru przedsiębiorca załącza:

- 1) regulamin świadczenia usług pocztowych;
- 2) cennik usług pocztowych;
- 3) dowód wniesienia opłaty skarbowej.

3. Wraz z wnioskiem o wpis do rejestru przedsiębiorca składa na piśmie oświadczenie następującej treści: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 Kodeksu karnego oświadczam, że:

- 1) dane zawarte we wniosku o wpis do rejestru operatorów pocztowych są kompletne i zgodne z prawdą;
- 2) znane mi są i spełniam warunki wykonywania działalności gospodarczej w zakresie objętym obowiązkiem wpisu do rejestru operatorów pocztowych, określone w ustawie z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe.”.

4. W oświadczeniu, o którym mowa w ust. 3, przedsiębiorca zamieszcza również:

- 1) firmę przedsiębiorcy, określenie jego siedziby i adresu albo miejsca zamieszkania i adresu głównego miejsca wykonywania działalności pocztowej;
- 2) oznaczenie miejsca i datę złożenia oświadczenia;
- 3) podpis osoby uprawnionej do reprezentowania przedsiębiorcy, ze wskazaniem imienia i nazwiska oraz pełnionej funkcji.

5. Wniosek o wpis do rejestru oraz oświadczenie, o którym mowa w ust. 3, mogą być złożone w postaci elektronicznej.

6. Przedsiębiorca jest obowiązany przechowywać, przez okres wykonywanej działalności pocztowej, dokumenty niezbędne dla wykazania spełnienia warunków wykonywania działalności objętej obowiązkiem wpisu do rejestru.

Art. 10. 1. Operator pocztowy jest obowiązany złożyć do Prezesa UKE pisemne zgłoszenie:

- 1) zmiany przewidywanej daty rozpoczęcia działalności pocztowej;
- 2) zmiany danych w zakresie objętym wnioskiem o wpis do rejestru, w terminie 14 dni od dnia jej zaistnienia;
- 3) zawieszenia albo zakończenia wykonywania działalności pocztowej, w terminie 14 dni od dnia zawieszenia albo zakończenia tej działalności.

2. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 1, może być złożone w postaci elektronicznej.

Art. 11. Prezes UKE wykreśla wpis z rejestru:

- 1) na wniosek operatora pocztowego;
- 2) z urzędu w przypadku:
 - a) stwierdzenia zakończenia wykonywania działalności gospodarczej lub zaprzestania wykonywania działalności pocztowej w przypadku innym niż zawieszenie wykonywania tej działalności,
 - b) wydania decyzji o zakazie wykonywania działalności pocztowej objętej wpisem do rejestru.

Art. 12. Minister właściwy do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku o wpis do rejestru oraz wzór zgłoszenia, o którym mowa w art. 10, kierując się dążeniem do uproszczenia i ułatwienia podejmowania działalności pocztowej, a także potrzebą zapewnienia Prezesowi UKE informacji koniecznych do realizowania jego obowiązków.

Art. 13. 1. Prezes UKE prowadzi rejestr obejmujący:

- 1) numer wpisu do rejestru, datę wpływu wniosku o wpis do rejestru oraz datę dokonania tego wpisu;
- 2) firmę przedsiębiorcy, określenie jego siedziby i adresu lub adresu głównego miejsca wykonywania działalności pocztowej;
- 3) oznaczenie formy prawnej przedsiębiorcy i numer w rejestrze przedsiębiorców albo w innym właściwym rejestrze oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP);
- 4) informację o wykonywaniu działalności pocztowej w zakresie świadczenia usług powszechnych lub pozostałych usług pocztowych, na które jest wymagany wpis do rejestru;
- 5) obszar wykonywanej działalności pocztowej;
- 6) informacje o zmianie danych, o których mowa w pkt 2–5, jak również o zawieszeniu albo zakończeniu wykonywania działalności pocztowej.

2. Rejestr jest jawny.

3. Rejestr może być prowadzony w systemie informatycznym.

4. Prezes UKE dokonuje wpisu do rejestru w terminie 7 dni od dnia wpływu wniosku o wpis do rejestru wraz z oświadczeniem, o którym mowa w art. 9 ust. 3.

5. Prezes UKE dokonuje zmiany danych objętych rejestrem, o których mowa w ust. 1 pkt 2–5, w terminie 7 dni od dnia zgłoszenia zmiany.

Rozdział 3

Świadczenie usług pocztowych

Art. 14. Świadczenie usług pocztowych odbywa się na podstawie:

- 1) umów o świadczenie usług pocztowych zawieranych między nadawcami a operatorami pocztowymi;
- 2) umów o współpracę zawieranych między operatorami pocztowymi.

Art. 15. 1. Zawarcie umowy o świadczenie usługi pocztowej następuje w szczególności przez:

- 1) przyjęcie przez operatora pocztowego przesyłki pocztowej do przemieszczenia i doręczenia;
- 2) wrzucenie przesyłki listowej, z wyłączeniem przesyłek rejestrowanych oraz podlegających ustawowemu zwolnieniu z opłat pocztowych, do nadawczej skrzynki pocztowej operatora pocztowego;
- 3) przyjęcie przez operatora pocztowego przekazów pocztowych, z tym że do przyjmowania przekazów pocztowych ze świadczeniami z ubezpieczeń społecznych, w tym emerytalnymi i rentowymi, świadczeniami z pomocy społecznej, a także przekazów pocztowych na tereny wiejskie jest uprawniony operator wyznaczony.

2. Operator wyznaczony jest obowiązany do przyjmowania przekazów pocztowych ze świadczeniami z ubezpieczeń społecznych, w tym emerytalnymi i rentowymi, świadczeniami z pomocy społecznej, a także przekazów pocztowych na tereny wiejskie.

Art. 16. 1. Operator pocztowy odmawia zawarcia umowy o świadczenie usługi pocztowej albo może odstąpić od umowy, jeżeli:

- 1) nie są spełnione przez nadawcę wymagania dotyczące świadczenia usług pocztowych określone w ustawie lub w przepisach wydanych na jej podstawie, a także w regulaminie świadczenia usług pocztowych;
- 2) zawartość lub opakowanie przesyłki pocztowej naraża osoby trzecie lub operatora pocztowego na szkodę;

- 3) na opakowaniu przesyłki pocztowej lub w widocznej części jej zawartości znajdują się napisy, wizerunki, rysunki lub inne znaki graficzne naruszające prawo lub znaki opłaty pocztowej niespełniające wymagań określonych w ustawie;
- 4) usługa pocztowa miałaby być wykonywana w całości lub w części na obszarze nieobjętym wpisem do rejestru, chyba że operator pocztowy zawarł umowę o współpracę umożliwiającą wykonanie usługi poza tym obszarem;
- 5) przyjmowanie lub przemieszczanie przesyłki pocztowej jest zabronione na podstawie odrębnych przepisów.

2. Operator pocztowy może ponadto:

- 1) odmówić zawarcia umowy o świadczenie usługi pocztowej, jeżeli przesyłka pocztowa nie spełnia określonych przez operatora pocztowego warunków wymaganych do zawarcia umowy;
- 2) odstąpić od umowy o świadczenie usługi pocztowej, jeżeli przesyłka pocztowa nie spełnia warunków określonych w umowie.

3. W przypadku odstąpienia przez operatora pocztowego, z przyczyn określonych w ust. 1 lub ust. 2 pkt 2, od umowy o świadczenie usługi pocztowej przyjętą przesyłkę pocztową zwraca się nadawcy na jego koszt oraz dokonuje się zwrotu pobranej opłaty za usługę pocztową.

4. W przypadku odstąpienia przez operatora pocztowego, z przyczyny określonej w ust. 1 pkt 4, od umowy o świadczenie usługi pocztowej zawartej w sposób, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt 2:

- 1) nadawcę obciąża się kosztami zwrotu przyjętej przesyłki pocztowej, jeżeli operator pocztowy umieścił na nadawczej skrzynce pocztowej informację o obszarze doręczania przesyłek listowych wrzuconych do skrzynki, o ile obszar ten jest ograniczony;
- 2) pobrana opłata za usługę pocztową podlega zwrotowi, jeżeli operator pocztowy nie umieścił na nadawczej skrzynce pocztowej informacji, o której mowa w pkt 1.

5. Do zwrotu przesyłki pocztowej stosuje się odpowiednio przepisy art. 31–33.

Art. 17. Potwierdzenie nadania przesyłki rejestrowanej lub przekazu pocztowego wydane przez placówkę pocztową operatora wyznaczonego ma moc dokumentu urzędowego.

Art. 18. 1. Nadawca może przed doręczeniem przesyłki rejestrowanej lub kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym:

- 1) odstąpić od umowy o świadczenie usługi pocztowej;
- 2) żądać zmiany adresata lub jego adresu.

2. Operator pocztowy, który zawarł z nadawcą umowę o świadczenie usługi pocztowej, może żądać od nadawcy uiszczenia opłat za czynności wykonane w związku z odstąpieniem przez nadawcę od tej umowy albo realizacją zmian, o których mowa w ust. 1 pkt 2.

Art. 19. 1. Operator pocztowy świadczący usługi pocztowe na podstawie umów o świadczenie usług pocztowych zawieranych w sposób, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt 2, jest obowiązany do umieszczania na instalowanych przez siebie nadawczych skrzynkach pocztowych informacji umożliwiających jego identyfikację.

2. Minister właściwy do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia, wymagania, jakim powinny odpowiadać nadawcze skrzynki pocztowe, mając na uwadze zapewnienie dostępu do nadawczych skrzynek pocztowych oraz do informacji o ograniczonym obszarze doręczania przesyłek listowych wrzuconych do nadawczych skrzynek pocztowych.

Art. 20. 1. Operator pocztowy, który zawarł z nadawcą umowę o świadczenie usługi pocztowej, jest obowiązany do oznaczenia przyjętej przesyłki pocztowej informacją potwierdzającą przyjęcie przez niego opłaty za usługę pocztową albo sposób jej uiszczenia oraz umożliwiająca jego identyfikację.

2. Z obowiązku, o którym mowa w ust. 1, w zakresie informacji umożliwiającej identyfikację operatora pocztowego jest zwolniony operator wyznaczony, jeżeli przesyłkę pocztową opłacono znaczkiem pocztowym.

Art. 21. 1. Operator pocztowy, z zastrzeżeniem art. 49, określa w regulaminie świadczenia usług pocztowych lub w umowach o świadczenie usług pocztowych warunki wykonywania i korzystania z usług pocztowych na podstawie umów o świadczenie usług pocztowych.

2. Regulamin świadczenia usług pocztowych określa w szczególności:

- 1) katalog świadczonych usług pocztowych;
- 2) ogólne warunki świadczenia usług pocztowych;
- 3) zasady wykonywania usług pocztowych, w tym warunki przyjmowania i doręczania przesyłek pocztowych;

- 4) wykaz przedmiotów i substancji, które nie mogą stanowić zawartości przesyłki pocztowej;
- 5) informacje dotyczące gwarantowanej jakości usług pocztowych, w tym terminów ich realizacji, jeżeli operator pocztowy świadczy usługę z gwarantowanym terminem doręczenia;
- 6) okoliczności uznania usługi pocztowej za niewykonaną lub nienależycie wykonaną;
- 7) sposób postępowania w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania usługi pocztowej;
- 8) terminy, po upływie których uważa się niedoręczoną przesyłkę pocztową za utraconą;
- 9) uprawnienia nadawcy lub adresata w przypadku utraty, ubytku zawartości lub uszkodzenia przesyłki pocztowej oraz niewykonania usługi pocztowej z zachowaniem gwarantowanej jakości;
- 10) zasady, tryb i terminy składania oraz rozpatrywania reklamacji, w tym zasady przyznawania odszkodowań;
- 11) wysokość odszkodowań z tytułu utraty, ubytku zawartości lub uszkodzenia przesyłki pocztowej bądź wykonania usługi z naruszeniem gwarantowanego terminu doręczenia, jeżeli taki termin był przewidziany w regulaminie;
- 12) tryb i sposób wypłaty odszkodowań;
- 13) zakres i formy prowadzenia postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich.

3. Operator pocztowy świadczący usługi wchodzące w zakres usług powszechnych dodatkowo określa w regulaminie świadczenia usług pocztowych lub w umowach o świadczenie usług pocztowych, gdy wynika to z właściwości tych umów, sposób rozmieszczenia oznaczenia adresata, adresu, informacji o opłacie pocztowej oraz innych oznaczeń na stronie adresowej przesyłki listowej zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47.

4. Operator pocztowy, który przyjmuje do przemieszczenia przesyłki zawierające produkty pochodzenia zwierzęcego, o których mowa w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 206/2009 z dnia 5 marca 2009 r. w sprawie wprowadzania do Wspólnoty osobistych przesyłek produktów pochodzenia zwierzęcego i zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 136/2004 (Dz. Urz. UE L 77 z 24.03.2009, str. 1), określa w regulaminie świadczenia usług pocztowych sposób informowania o zasadach wprowadzania tych przesyłek na terytorium Unii Europejskiej.

5. Operator pocztowy jest obowiązany udostępniać regulamin świadczenia usług pocztowych w każdej placówce pocztowej i na swojej stronie internetowej.

6. Jeżeli wynika to z właściwości umowy o świadczenie usługi pocztowej regulamin świadczenia usług pocztowych stanowi nieodpłatny załącznik do umowy.

Art. 22. 1. Operator pocztowy, z zastrzeżeniem art. 57, ustala wysokość oraz sposób uiszczania opłat za usługi pocztowe świadczone na podstawie umów o świadczenie usług pocztowych. Wysokość opłat może być uzależniona w szczególności od rodzaju, masy lub terminów doręczenia przesyłki pocztowej.

2. Wysokość oraz sposób uiszczania opłat, o których mowa w ust. 1, jest ustalana w cenniku usług pocztowych lub w umowie o świadczenie usługi pocztowej. Przepisy art. 21 ust. 5 i 6 stosuje się odpowiednio.

Art. 23. 1. Operator pocztowy może stosować własne znaki służące do potwierdzenia opłacenia usługi pocztowej zawierające informacje umożliwiające identyfikację operatora pocztowego oraz:

- 1) informację o wysokości opłaty za usługę pocztową napisaną cyframi arabskimi lub literami alfabetu łacińskiego, zwane dalej „znakami opłaty pocztowej”;
- 2) umowy o świadczenie usługi pocztowej, zwane dalej „oznaczeniami”.

2. Znakami służącymi do potwierdzenia opłacenia usług pocztowych świadczonych przez operatora wyznaczonego są:

- 1) znaki opłaty pocztowej emitowane przez operatora wyznaczonego jako samodzielne znaki opatrzone napisem zawierającym użyte w dowolnym przypadku wyrazy: „Polska” albo „Rzeczpospolita Polska”, zwane dalej „znaczkami pocztowymi”;
- 2) znaki opłaty pocztowej inne niż znaczki pocztowe, określone przez operatora wyznaczonego;
- 3) oznaczenia określone przez operatora wyznaczonego.

3. Wzory znaków opłaty pocztowej, z wyłączeniem znaków, o których mowa w ust. 2, podlegają zgłoszeniu Prezesowi UKE, który prowadzi ich wykaz. Wykaz znaków opłaty pocztowej jest jawny.

4. Prezes UKE odmawia, w drodze decyzji, umieszczenia wzoru znaku opłaty pocztowej w wykazie, o którym mowa w ust. 3, jeżeli:

- 1) zawarte na znaku napisy, wizerunki lub inne znaki graficzne naruszają dobra podlegające ochronie prawnej;

- 2) znak jest opatrzony napisem zawierającym wyrazy, o których mowa w ust. 2 pkt 1;
- 3) znak nie spełnia wymagań określonych w ustawie.

5. Stosowanie znaku opłaty pocztowej objętego decyzją, o której mowa w ust. 4, jest zabronione.

6. Znaczkom pocztowym przysługuje ochrona przewidziana w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2016 r. poz. 1137, z późn. zm.⁴⁾) dla urzędowych znaków wartościowych, zaś innym znakom i oznaczeniom służącym do potwierdzenia opłacenia usługi pocztowej, ochrona przewidziana w przepisach tego Kodeksu dla dokumentów.

Art. 24. 1. Operatorowi wyznaczonemu przysługuje wyłączne prawo emisji i, z zastrzeżeniem art. 25 ust. 5, wycofywania z obiegu:

- 1) znaczków pocztowych;
- 2) kartek pocztowych w postaci pojedynczych kart wykonanych ze sztywnego papieru z nadrukowanym znakiem opłaty pocztowej opatrzonym napisem zawierającym wyrazy, o których mowa w art. 23 ust. 2 pkt 1;
- 3) kopert z nadrukowanym znakiem opłaty pocztowej opatrzonym napisem zawierającym wyrazy, o których mowa w art. 23 ust. 2 pkt 1.

2. Operator wyznaczony jest obowiązany do emisji znaczków pocztowych zgodnie z planem emisji znaczków pocztowych, o którym mowa w ust. 7.

3. Osoby fizyczne i osoby prawne mają prawo zgłaszania operatorowi wyznaczonemu tematów do planu emisji znaczków pocztowych w terminie do dnia 30 czerwca każdego roku z dwuletnim wyprzedzeniem w stosunku do terminu, o którym mowa w ust. 6.

4. Operator wyznaczony rozpatruje zgłaszane tematy i wybiera spośród nich te, które rekomenduje ministrowi właściwemu do spraw łączności, jako elementy składowe planu emisji znaczków pocztowych na dany rok, uwzględniając w szczególności rocznice doniosłych wydarzeń przypadających w danym roku oraz swoje potrzeby eksploatacyjne.

5. Operator wyznaczony sporządza:

- 1) zestawienie propozycji tematów zgłoszonych do planu emisji znaczków pocztowych na dany rok;

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 2138 oraz z 2017 r. poz. 244, 768, 773, 952, 966 i 1214.

2) zestawienie tematów rekomendowanych zawierające liczbę prezentacji każdego z tematów, kolejność ich wprowadzania do obiegu oraz informację o weryfikacji zasadności zgłoszonych tematów, wraz z uzasadnieniem wyboru tematów rekomendowanych oraz przyczyn nieuwzględnienia pozostałych tematów w zestawieniu.

6. Zestawienia, o których mowa w ust. 5, operator wyznaczony przedkłada ministrowi właściwemu do spraw łączności nie później niż do dnia 31 stycznia roku poprzedzającego rok, w którym plan emisji znaczków pocztowych będzie obowiązywał.

7. Minister właściwy do spraw łączności określa, w drodze decyzji, w terminie do dnia 31 marca roku poprzedzającego rok, w którym plan będzie obowiązywał, plan emisji znaczków pocztowych na dany rok, określający tematykę znaczków, kolejność ich wprowadzania do obiegu oraz liczbę prezentacji każdego z tematów. Plan emisji znaczków pocztowych może być zmieniany.

8. Operator wyznaczony niezwłocznie podaje plan emisji znaczków pocztowych na dany rok do publicznej wiadomości na swoich stronach internetowych i co najmniej w jednym dzienniku o zasięgu ogólnopolskim.

Art. 25. 1. W przypadku zmiany operatora wyznaczonego nowy operator wyznaczony jest obowiązany, w terminie 30 dni od dnia wydania decyzji o jego wyznaczeniu, przedłożyć ministrowi właściwemu do spraw łączności zestawienie tematów do pierwszego planu emisji znaczków pocztowych, uwzględniające rocznice doniosłych wydarzeń uwzględnione w planie emisji znaczków pocztowych dotychczasowego operatora wyznaczonego na rok bieżący lub następny oraz własne potrzeby eksploatacyjne, a także kolejność wprowadzania znaczków do obiegu, liczbę prezentacji każdego z tematów oraz czas obowiązywania planu.

2. Minister właściwy do spraw łączności, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zestawienia, o którym mowa w ust. 1, określa, w drodze decyzji, pierwszy plan emisji znaczków pocztowych nowego operatora wyznaczonego określający tematykę znaczków, kolejność ich wprowadzania do obiegu, liczbę prezentacji każdego z tematów oraz czas obowiązywania tego planu. Do pierwszego planu emisji znaczków pocztowych stosuje się art. 24 ust. 8.

3. Dotychczasowy operator wyznaczony przekazuje nowemu operatorowi wyznaczonemu, niezwłocznie na jego żądanie, tematy, o których mowa w art. 24 ust. 3, zgłoszone na lata następne.

4. Nowy operator wyznaczony może, do dnia poprzedzającego dzień od którego będzie obowiązywać plan emisji znaczków pocztowych, o którym mowa w ust. 2, emitować znaczki pocztowe zgodnie z planem emisji znaczków pocztowych obowiązującym w roku, w którym został wyznaczony, jeżeli dotychczasowy operator wyznaczony, w umowie zawartej w formie pisemnej, przeniósł na niego swoje prawa związane z emisją znaczków pocztowych zgodnie z tym planem.

5. Dotychczasowy operator wyznaczony wycofuje z obiegu niewykorzystane w okresie jego wyznaczenia znaczki pocztowe, kartki pocztowe i koperty, o których mowa w art. 24 ust. 1, niezwłocznie po dniu, w którym upłynął termin, na jaki został wyznaczony.

Art. 26. 1. Przesyłka dla ociemniałych nadana przez:

- 1) osobę legitymującą się orzeczeniem właściwego organu orzekającego o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z tytułu uszkodzenia narządu wzroku, zwaną dalej „osobą niewidomą lub ociemniałą”, i adresowana do biblioteki lub organizacji osób niewidomych lub ociemniałych bądź do organizacji, których celem statutowym jest działanie na rzecz osób niewidomych lub ociemniałych,
- 2) bibliotekę lub organizację osób niewidomych lub ociemniałych bądź organizację, których celem statutowym jest działanie na rzecz osób niewidomych lub ociemniałych, i adresowana do osoby niewidomej lub ociemniałej,
- 3) osobę niewidomą lub ociemniałą bądź skierowana do tej osoby zawierająca wyłącznie informacje utrwalone pismem wypukłym

– jest zwolniona od opłaty za usługę pocztową ustalonej w obowiązującym cenniku usług powszechnych, o którym mowa w art. 57, dla przesyłki pocztowej niebędącej przesyłką najszybszej kategorii, tego samego rodzaju, tej samej masy lub innej cechy, od której jest uzależniona wysokość opłaty. Zwolnienie to nie obejmuje opłaty za potwierdzenie odbioru przesyłki rejestrowanej.

2. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego oraz minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określają, w drodze rozporządzenia, wykaz bibliotek, organizacji osób niewidomych lub ociemniałych oraz organizacji, których celem statutowym jest działanie na rzecz osób niewidomych lub ociemniałych, o których mowa w ust. 1, kierując się zasadą zapewnienia jak najszerszego i równoprawnego dostępu osób niewidomych i ociemniałych do dóbr kultury.

Art. 27. 1. Operator pocztowy, który nie pobrał opłaty za usługę pocztową ustawowo zwolnioną od opłaty za jej świadczenie otrzymuje z budżetu państwa, na zasadach określonych w odrębnych przepisach, dotację przedmiotową do świadczonej usługi pocztowej.

2. Jednostkowa stawka dotacji nie może być wyższa niż ustalona w obowiązującym cenniku usług powszechnych, o którym mowa w art. 57, opłata za usługę pocztową dla przesyłki pocztowej niebędącej przesyłką najszybszej kategorii, tego samego rodzaju, tej samej masy lub innej cechy, od której jest uzależniona wysokość opłaty.

3. Łączną kwotę dotacji, o której mowa w ust. 1, określa ustawa budżetowa.

4. Dotacja, o której mowa w ust. 1, stanowi pomoc publiczną i może być udzielona zgodnie z postanowieniami zawartymi w decyzji Komisji Europejskiej, wydanej w wyniku notyfikacji, w okresie obowiązywania tej decyzji.

5. W przypadku gdy przepisy Unii Europejskiej dotyczące pomocy publicznej dopuszczają zwolnienie z wymogu notyfikacji Komisji Europejskiej pomocy publicznej udzielanej zgodnie z ich postanowieniami, dotacja, o której mowa w ust. 1, może być również udzielona zgodnie z tymi przepisami.

6. Minister właściwy do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki udzielania dotacji, o której mowa w ust. 1, zwolnionej z wymogu notyfikacji Komisji Europejskiej, mając na uwadze potrzebę zapewnienia zgodności tej dotacji z rynkiem wewnętrznym.

Art. 28. 1. Jeżeli operator pocztowy znajduje się:

- 1) w trudnej sytuacji zgodnie z kryteriami określonymi w przepisach Unii Europejskiej dotyczących pomocy podmiotom w takiej sytuacji⁵⁾ lub
- 2) w okresie restrukturyzacji przeprowadzanej z wykorzystaniem pomocy publicznej

– dotacja, o której mowa w art. 27 ust. 1, podlegająca notyfikacji Komisji Europejskiej zgodnie z art. 27 ust. 4, wymaga notyfikacji jako pomoc indywidualna, chyba że została zgłoszona wraz z notyfikowaną pomocą na restrukturyzację.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do dotacji, o której mowa w art. 27 ust. 1, która stanowi rekompensatę z tytułu świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym.

⁵⁾ Kryteria te zostały określone w pkt 19–24 komunikatu Komisji Wytoczne dotyczące pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji (Dz. Urz. UE C 249 z 31.07.2014, str. 1).

Art. 29. 1. Przyjętą do przemieszczenia i doręczenia nieopłaconą przesyłkę listową niebędącą przesyłką rejestrowaną operator pocztowy, który zawarł z nadawcą umowę o świadczenie usługi pocztowej, zwraca nadawcy w celu:

- 1) odebrania przesyłki i uiszczenia przez nadawcę opłaty za zwrot przesyłki albo
- 2) uiszczenia przez nadawcę opłaty za zwrot przesyłki i za usługę pocztową w przypadku ponownego nadania przesyłki.

2. Opłata za zwrot przesyłki nie może być wyższa niż połowa opłaty za usługę pocztową ustalonej dla tej przesyłki w cenniku usług pocztowych albo cenniku usług powszechnych.

3. Jeżeli na opakowaniu przesyłki, o której mowa w ust. 1, nie podano oznaczenia nadawcy i jego adresu, przesyłkę taką operator pocztowy doręcza adresatowi po pobraniu od niego opłaty za usługę pocztową, ustalonej dla tej przesyłki przez operatora pocztowego, który zawarł z nadawcą umowę o świadczenie usługi pocztowej, w cenniku usług pocztowych albo cenniku usług powszechnych.

4. Jeżeli przesyłka, o której mowa w ust. 1, została opłacona w kwocie niższej niż należna, operator pocztowy doręcza przesyłkę adresatowi pobierając dopłatę, do wysokości opłaty za usługę pocztową, ustalonej dla tej przesyłki przez operatora pocztowego, który zawarł z nadawcą umowę o świadczenie usługi pocztowej, w cenniku usług pocztowych albo cenniku usług powszechnych.

Art. 30. Jeżeli operator pocztowy przyjął do przemieszczenia i doręczenia przesyłkę rejestrowaną lub przekaz pocztowy, nieopłacone albo opłacone w kwocie niższej niż należna, nie może żądać od nadawcy lub adresata uiszczenia opłaty za usługę pocztową ani dopłaty do wysokości tej opłaty, chyba, że umowa o świadczenie usług pocztowych stanowi inaczej.

Art. 31. 1. Operatorowi pocztowemu, który zawarł z nadawcą umowę o świadczenie usługi pocztowej, przysługuje prawo zastawu na przesyłkach pocztowych w celu zabezpieczenia roszczeń wynikających z tej umowy oraz z tytułu uzasadnionych, dodatkowych kosztów świadczenia usługi, powstałych z przyczyn leżących po stronie nadawcy lub adresata.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli adresatem przesyłki pocztowej jest organ władzy publicznej.

3. W przypadku odmowy zaspokojenia przez adresata lub nadawcę wierzytelności zabezpieczonych zastawem operator pocztowy, któremu przysługuje

prawo zastawu, otwiera komisyjnie przesyłkę pocztową i przystępuje do sprzedaży jej zawartości:

- 1) niezwłocznie – w przypadku żywych zwierząt albo rzeczy niebezpiecznych lub łatwo psujących się;
- 2) po upływie 14 dni od dnia pisemnego zawiadomienia adresata lub nadawcy o zamierzonej sprzedaży zawartości przesyłki pocztowej – w pozostałych przypadkach.

4. Kwotę uzyskaną ze sprzedaży zawartości przesyłki pocztowej operator pocztowy przekazuje nadawcy, na jego koszt, po potrąceniu wierzytelności zabezpieczonych zastawem.

5. Operatorowi pocztowemu przysługuje roszczenie do nadawcy o pokrycie różnicy, w przypadku gdy wierzytelności zabezpieczone zastawem przewyższają kwotę uzyskaną ze sprzedaży zawartości przesyłki pocztowej.

6. W przypadku gdy sprzedaż zawartości przesyłki pocztowej lub jej części nie jest możliwa, do niesprzedanej zawartości przesyłki stosuje się przepisy art. 33 ust. 9.

Art. 32. 1. Przesyłkę pocztową, której nie można doręczyć adresatowi, operator pocztowy, który zawarł z nadawcą umowę o świadczenie usługi pocztowej, zwraca nadawcy. Za czynności związane ze zwrotem przesyłki operator ten może żądać uiszczenia opłaty w wysokości określonej w cenniku usług pocztowych albo w cenniku usług powszechnych albo w umowie.

2. W przypadku przesyłki pocztowej zawierającej towary niewspólnotowe w rozumieniu przepisów prawa celnego, zwrot do nadawcy, o którym mowa w ust. 1, wymaga dopełnienia formalności celnych.

Art. 33. 1. Przesyłka pocztowa, której nie można doręczyć adresatowi ani zwrócić nadawcy z powodu braku lub błędnego adresu nadawcy, zwana dalej „przesyłką niedoręczalną”, może zostać otwarta przez operatora pocztowego, który zawarł z nadawcą umowę o świadczenie usługi pocztowej, w celu uzyskania danych umożliwiających jej doręczenie lub zwrócenie nadawcy.

2. Jako przesyłkę niedoręczalną traktuje się także nieopłaconą lub opłaconą w kwocie niższej niż należna przesyłkę listową niebędącą przesyłką rejestrowaną, jeżeli nadawca odmówi uiszczenia opłaty za zwrot przesyłki albo adresat odmówi uiszczenia dopłaty. Do zawartości tej przesyłki stosuje się odpowiednio przepisy ust. 9.

3. Otwarcie przesyłki niedoręczalnej następuje niezwłocznie, chyba że umowa o świadczenie usługi pocztowej przewiduje inny termin.

4. Operator pocztowy świadczący usługi pocztowe na podstawie umów o świadczenie usług pocztowych wyznacza jednostkę organizacyjną, w której będą dokonywane czynności związane z otwieraniem przesyłek pocztowych i ustalaniem danych umożliwiających ich doręczenie albo zwrócenie nadawcy.

5. Otwarcia przesyłki niedoręczalnej dokonuje komisja w składzie co najmniej 3 osób, powołana przez kierownika jednostki organizacyjnej, o której mowa w ust. 4, spośród pracowników tej jednostki.

6. Otwarcie przesyłki niedoręczalnej powinno być dokonane w sposób zapewniający jak najmniejsze uszkodzenie jej opakowania.

7. Po otwarciu przesyłki niedoręczalnej komisja dokonuje sprawdzenia, czy na wewnętrznej stronie opakowania nie zostało umieszczone oznaczenie adresata lub nadawcy oraz ich adresy, a w przypadku ich braku komisja dokonuje oględzin zawartości przesyłki.

8. W przypadku ustalenia przez komisję w trakcie czynności, o których mowa w ust. 7, danych umożliwiających doręczenie lub zwrot przesyłki pocztowej, przesyłka ta po odpowiednim zabezpieczeniu i umieszczeniu adnotacji na opakowaniu o komisyjnym jej otwarciu jest doręczana adresatowi albo zwracana nadawcy.

9. W przypadku gdy otwarcie przesyłki niedoręczalnej nie umożliwi jej doręczenia albo zwrócenia nadawcy albo gdy nadawca odmówi przyjęcia zwróconej przesyłki:

- 1) korespondencja stanowiąca przesyłkę i jej opakowanie podlegają zniszczeniu przez operatora pocztowego, o którym mowa w ust. 1, w sposób uniemożliwiający odtworzenie informacji zawartej w przesyłce i na jej opakowaniu nie wcześniej niż po upływie 60 dni od dnia otwarcia przesyłki;
- 2) do zawartości przesyłki innej niż korespondencja stosuje się odpowiednio przepisy art. 183, art. 184 i art. 187 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2017 r. poz. 459, 933 i 1132).

Art. 34. Kwotę pieniężną określoną w przekazie pocztowym, której nie można doręczyć adresatowi, zwraca się nadawcy, a w przypadku gdy jest to niemożliwe z powodu braku lub błędnego adresu nadawcy, operator pocztowy, który zawarł z nim umowę o świadczenie usługi pocztowej stosuje odpowiednio przepisy art. 184 i art. 187 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny.

Art. 35. 1. Operator pocztowy, który zawarł z nadawcą umowę o świadczenie usługi pocztowej, może po przyjęciu przesyłki pocztowej powierzyć dalsze wykonanie usługi innemu operatorowi pocztowemu na podstawie umowy o współpracę zawieranej w formie pisemnej.

2. W umowie o współpracę operatorzy pocztowi określają w szczególności:

- 1) zakres współpracy;
- 2) wynagrodzenie za wykonane przez operatora pocztowego czynności związane z realizacją umowy;
- 3) zakres i sposób przekazywania informacji w sprawie zabezpieczenia przesyłek pocztowych w celu zapewnienia bezpieczeństwa obrotu pocztowego oraz zatrzymania i zabezpieczenia przesyłek pocztowych w przypadkach, o których mowa w art. 36;
- 4) zasady przekazywania operatorowi pocztowemu, który zawarł z nadawcą umowę o świadczenie usługi pocztowej, przesyłek nedoręczalnych oraz przesyłek pocztowych, których dotyczy prawo zastawu;
- 5) zasady przekazywania przesyłek pocztowych zwróconych z powodu niewłaściwego doręczenia do oddawczej skrzynki pocztowej;
- 6) terminy wykonania przez operatora pocztowego czynności określonych w umowie;
- 7) zasady odpowiedzialności za naruszenie warunków umowy.

3. Przepis ust. 1 nie narusza prawa operatora pocztowego, który zawarł z nadawcą umowę o świadczenie usługi pocztowej, do powierzenia podwykonawcy dalszego wykonania w imieniu tego operatora usługi, na podstawie umowy zawartej w formie pisemnej.

Art. 36. 1. W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że przesyłka pocztowa może spowodować uszkodzenie innych przesyłek lub mienia operatora pocztowego, operator może zażądać jej otwarcia przez nadawcę, a w przypadku gdy wezwanie nadawcy do otwarcia przesyłki jest niemożliwe lub było bezskuteczne, może zabezpieczyć przesyłkę na własny koszt w sposób zapewniający bezpieczeństwo obrotu pocztowego.

2. W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że przesyłka pocztowa stanowi przedmiot przestępstwa lub jej zawartość stanowi zagrożenie dla ludzi lub środowiska, operator pocztowy powiadamia niezwłocznie właściwe podmioty oraz zatrzymuje i zabezpiecza przesyłkę do chwili dokonania oględzin przez te podmioty.

Art. 37. 1. Przesyłkę pocztową lub kwotę pieniężną określoną w przekazie pocztowym doręcza się adresatowi pod adresem wskazanym na przesyłce, przekazie lub w umowie o świadczenie usługi pocztowej.

2. Przesyłka pocztowa, jeżeli nie jest nadana na poste restante, może być także wydana ze skutkiem doręczenia:

- 1) adresatowi:
 - a) do jego oddawczej skrzynki pocztowej, z wyłączeniem przesyłek rejestrowanych,
 - b) w placówce pocztowej, jeżeli podczas próby doręczenia przesyłki pocztowej adresat był nieobecny pod adresem wskazanym na przesyłce, przekazie pocztowym lub w umowie o świadczenie usługi pocztowej albo doręczenie za pomocą oddawczej skrzynki pocztowej nie jest możliwe,
 - c) w miejscu uzgodnionym przez adresata z operatorem pocztowym;
- 2) przedstawicielowi ustawowemu adresata lub pełnomocnikowi adresata upoważnionemu na podstawie pełnomocnictwa udzielonego na zasadach ogólnych lub na podstawie pełnomocnictwa pocztowego:
 - a) pod adresem wskazanym na przesyłce pocztowej, przekazie pocztowym lub w umowie o świadczenie usługi pocztowej,
 - b) w placówce pocztowej;
- 3) osobie pełnoletniej zamieszkałej razem z adresatem, jeżeli adresat nie złożył w placówce pocztowej zastrzeżenia w zakresie doręczenia przesyłki rejestrowanej lub przekazu pocztowego:
 - a) pod adresem wskazanym na przesyłce pocztowej, przekazie pocztowym lub w umowie o świadczenie usługi pocztowej,
 - b) w placówce pocztowej, po złożeniu na piśmie oświadczenia o zamieszkiwaniu razem z adresatem;
- 4) osobie uprawnionej do odbioru przesyłek pocztowych w urzędzie organu władzy publicznej, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1167 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 935), jeżeli adresatem przesyłki jest dany organ władzy publicznej;
- 5) osobie uprawnionej do odbioru przesyłek pocztowych w podmiotach będących osobami prawnymi lub jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej, jeżeli adresatem przesyłki jest:
 - a) dana osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej,

- b) niebędąca członkiem organu zarządzającego albo pracownikiem danej osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej osoba fizyczna w niej przebywająca;
- 6) kierownikowi jednostki organizacyjnej lub osobie fizycznej przez niego upoważnionej, jeżeli adresatem przesyłki pocztowej jest osoba fizyczna przebywająca w jednostce, w której ze względu na charakter tej jednostki lub powszechnie uznawany zwyczaj doręczenie przesyłki adresatowi jest znacznie utrudnione lub niemożliwe.

3. Przepisy ust. 2 nie naruszają przepisów innych ustaw dotyczących sposobu, zasad i trybu doręczeń.

4. Na pisemny wniosek adresata, złożony w odpowiedniej placówce pocztowej, przesyłka listowa będąca przesyłką rejestrowaną, z wyłączeniem przesyłek kurierskich, może być doręczona w sposób, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 lit. a. Wniosek może być złożony w postaci elektronicznej, jeżeli taką postać dopuszcza regulamin świadczenia usług pocztowych lub regulamin świadczenia usług powszechnych.

5. Do doręczenia kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym, z wyłączeniem przekazów nadanych na poste restante, stosuje się odpowiednio przepisy ust. 2 pkt 1 lit. b oraz pkt 2–6.

6. Do doręczenia przesyłki rejestrowanej lub kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym w przypadku śmierci adresata stosuje się odpowiednio przepisy art. 32–34.

Art. 38. 1. Operator pocztowy może przyjąć od adresata pisemne oświadczenie o udzieleniu innej osobie pełnomocnictwa do odbioru przesyłek lub przekazów pocztowych, zwanego dalej „pełnomocnictwem pocztowym”.

2. Pełnomocnictwo pocztowe obejmuje:

- 1) imię i nazwisko oraz rodzaj, serię i numer dokumentu ze zdjęciem potwierdzającego tożsamość osoby udzielającej pełnomocnictwa;
- 2) zakres pełnomocnictwa;
- 3) imię i nazwisko oraz rodzaj, serię i numer dokumentu ze zdjęciem potwierdzającego tożsamość pełnomocnika.

3. Pełnomocnictwa pocztowego adresat udziela w obecności pracownika operatora pocztowego w placówce pocztowej tego operatora lub, w przypadku gdy adresat nie jest w stanie poruszać się samodzielnie, w miejscu jego pobytu, okazując dokument potwierdzający tożsamość.

4. Operator pocztowy może określić w regulaminie świadczenia usług pocztowych lub regulaminie usług powszechnych inne przypadki, w których może być udzielone pełnomocnictwo pocztowe poza placówką pocztową tego operatora.

5. Pełnomocnictwo pocztowe może być odwołane w każdym czasie.

6. Za przyjęcie pełnomocnictwa pocztowego i jego odwołanie operator pocztowy może pobrać opłatę, jeżeli opłata za tę czynność określona została w cenniku usług pocztowych lub cenniku usług powszechnych.

Art. 39. 1. Przesyłka pocztowa niewłaściwie doręczona do oddawczej skrzynki pocztowej z powodu mylnego lub nieaktualnego adresu lub oznaczenia adresata albo nieprawidłowego doręczenia może być zwrócona operatorowi pocztowemu przez:

- 1) wrzucenie przesyłki do skrzynki na zwroty, jeżeli taka skrzynka została umieszczona przez właściciela lub współwłaściciela nieruchomości;
- 2) przekazanie przesyłki w placówce pocztowej operatora pocztowego, który zamieścił na przesyłce informację potwierdzającą przyjęcie przez niego opłaty za usługę pocztową, osobie upoważnionej przez tego operatora;
- 3) przekazanie przesyłki osobie upoważnionej do doręczania przesyłek przez operatora pocztowego, który zamieścił na przesyłce informację potwierdzającą przyjęcie przez niego opłaty za usługę pocztową;
- 4) wrzucenie przesyłki do nadawczej skrzynki pocztowej operatora wyznaczonego, po uprzednim naniesieniu napisu „ZWROT”.

2. Operator wyznaczony jest obowiązany do:

- 1) wydzielania zwrotów ze swoich nadawczych skrzynek pocztowych od nadanych przesyłek pocztowych oraz odbierania zwrotów ze skrzynek na zwroty, jeżeli właściciel lub współwłaściciel nieruchomości to umożliwiał;
- 2) przekazywania zwrotów właściwym operatorom pocztowym, którzy zamieścili na przesyłkach informacje potwierdzające przyjęcie przez nich opłaty za usługę pocztową.

3. Operator pocztowy, który zamieścił na przesyłce pocztowej informację potwierdzającą przyjęcie przez niego opłaty za usługę pocztową, jest obowiązany do przyjęcia zwrotu tej przesyłki.

4. Operator pocztowy, który zamieścił na przesyłce pocztowej informację potwierdzającą przyjęcie przez niego opłaty za usługę pocztową, jest obowiązany do uiszczenia opłaty za czynności operatora wyznaczonego związane z wykonaniem zwrotu, jeżeli operator wyznaczony określił taką opłatę w cenniku usług pocztowych.

5. W przypadku gdy w skrzynce na zwroty lub nadawczej skrzynce pocztowej operatora wyznaczonego znajduje się:

- 1) przesyłka pocztowa, której nie można zwrócić właściwemu operatorowi pocztowemu z jednoczesnym pobraniem stosownej opłaty – operator wyznaczony traktuje tę przesyłkę jako niedoręczalną;
- 2) druk bezadresowy – operator wyznaczony jest uprawniony do jego zniszczenia.

Art. 40. 1. Właściciel lub współwłaściciele:

- 1) nieruchomości gruntowych, na których znajduje się budynek mieszkalny,
 - 2) budynku mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość
- są obowiązani umieścić oddawczą skrzynkę pocztową spełniającą wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 5.

2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, jest realizowany:

- 1) w budynkach jednorodzinnych – przez umieszczenie oddawczej skrzynki pocztowej przed drzwiami wejściowymi do budynku lub w ogólnie dostępnej części nieruchomości;
- 2) w budynkach wielorodzinnych, w których wyodrębnione są co najmniej 3 lokale – przez umieszczenie w ogólnie dostępnej części nieruchomości zestawu oddawczych skrzynek pocztowych w liczbie odpowiadającej liczbie samodzielnych lokali mieszkalnych oraz lokali o innym przeznaczeniu, jeżeli posiadają osobny adres.

3. Operator wyznaczony ma prawo instalowania i użytkowania na obszarach wiejskich lub obszarach o rozproszonej zabudowie własnych oddawczych skrzynek pocztowych, po uzgodnieniu z właściwym wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta), na warunkach uzgodnionych z właścicielem, użytkownikiem wieczystym lub posiadaczem samoistnym nieruchomości.

4. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku zainstalowania przez operatora wyznaczonego własnych oddawczych skrzynek pocztowych zgodnie z ust. 3.

5. Minister właściwy do spraw łączności w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, wymagania, jakim powinny odpowiadać oddawcze skrzynki pocztowe oraz ich usytuowanie, jak również warunki dostępu dla operatorów pocztowych, mając na uwadze zapewnienie:

- 1) bezpieczeństwa obrotu pocztowego;
- 2) dostępu do oddawczych skrzynek pocztowych dla operatorów pocztowych.

Art. 41. 1. Tajemnica pocztowa obejmuje informacje przekazywane w przesyłkach pocztowych, informacje dotyczące realizowania przekazów pocztowych, dane dotyczące podmiotów korzystających z usług pocztowych oraz dane dotyczące faktu i okoliczności świadczenia usług pocztowych lub korzystania z tych usług.

2. Do zachowania tajemnicy pocztowej są obowiązani:

- 1) operator pocztowy;
- 2) osoby, które z racji wykonywanej działalności mają dostęp do tajemnicy pocztowej.

3. Naruszeniem obowiązku zachowania tajemnicy pocztowej jest w szczególności:

- 1) ujawnianie lub przetwarzanie informacji albo danych objętych tajemnicą pocztową;
- 2) otwieranie zamkniętych przesyłek pocztowych lub zapoznawanie się z ich treścią;
- 3) umożliwianie osobom nieuprawnionym podejmowania działań mających na celu wykonywanie czynności, o których mowa w pkt 1 i 2.

4. Nie stanowi naruszenia obowiązku zachowania tajemnicy pocztowej:

- 1) podejmowanie działań, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 2, w przypadkach przewidzianych przepisami prawa lub w umowie o świadczenie usługi pocztowej;
- 2) posługiwanie się przez operatora pocztowego referencjami obejmującymi dane dotyczące podmiotów korzystających z jego usług pocztowych oraz rodzajów tych usług, w przypadku gdy dane te są publikowane za zgodą podmiotów, których one dotyczą.

5. Obowiązek zachowania tajemnicy pocztowej jest nieograniczony w czasie.

6. Operator pocztowy jest obowiązany do zachowania należytej staranności w zakresie uzasadnionym względami technicznymi lub ekonomicznymi przy zabezpieczaniu urządzeń i obiektów wykorzystywanych przy świadczeniu usług pocztowych oraz zbiorów danych przed ujawnieniem tajemnicy pocztowej.

Art. 42. Informacje lub dane objęte tajemnicą pocztową mogą być zbierane, utrwalane, przechowywane, opracowywane, zmieniane, usuwane lub udostępniane tylko wówczas, gdy czynności te dotyczą świadczonej usługi pocztowej albo są niezbędne do jej wykonania lub jeżeli przepisy odrębne stanowią inaczej.

Art. 43. 1. Operator pocztowy jest obowiązany do corocznego przedkładania Prezesowi UKE, w terminie do dnia 31 marca, sprawozdania z działalności pocztowej w poprzednim roku.

2. W sprawozdaniu zamieszcza się informacje dotyczące:

- 1) sprzedaży usług pocztowych w ujęciu ilościowym i wartościowym w podziale na:
 - a) usługi powszechne,
 - b) usługi wchodzące w zakres usług powszechnych,
 - c) przesyłki kurierskie,
 - d) inne usługi pocztowe;
- 2) średniorocznego zatrudnienia;
- 3) liczby placówek pocztowych, w tym jednostek organizacyjnych agentów pocztowych;
- 4) liczby nadawczych skrzynek pocztowych oraz automatów do pocztowej obsługi klientów;
- 5) liczby i rodzajów złożonych reklamacji, w podziale na usługi, o których mowa w pkt 1, sposobu ich rozpatrzenia oraz liczby i wysokości wypłaconych odszkodowań;
- 6) dostępu do elementów infrastruktury pocztowej;
- 7) rzeczywistego obszaru wykonywanej działalności pocztowej;
- 8) okresu wykonywania działalności pocztowej;
- 9) formy prawnej przedsiębiorcy i danych teleadresowych;
- 10) przynależności do grupy kapitałowej.

3. Do sprawozdania z działalności pocztowej należy dołączyć:

- 1) aktualny wykaz adresów placówek pocztowych w podziale na:
 - a) jednostki organizacyjne operatora pocztowego i inne wyodrębnione i oznaczone przez niego miejsca, w których można zawrzeć umowę o świadczenie usługi pocztowej lub odebrać przesyłkę pocztową lub kwotę pieniężną określoną w przekazie pocztowym,
 - b) jednostki organizacyjne agentów pocztowych;
- 2) cennik usług pocztowych stosowany w okresie objętym sprawozdaniem.

4. Prezes UKE może nałożyć na operatora pocztowego obowiązek przedłożenia, w terminie nie krótszym niż 14 dni, innych informacji niezbędnych do wykonania przepisów tej ustawy.

5. Obowiązkowi przedłożenia sprawozdania z działalności pocztowej, w terminie określonym w ust. 1, podlega podmiot wykreślony z rejestru, za okres wykonywanej działalności pocztowej w roku, w którym nastąpiło wykreślenie z rejestru.

6. Na podstawie informacji uzyskanych od operatorów pocztowych oraz podmiotów, o których mowa w ust. 5, Prezes UKE corocznie, w terminie do dnia 31 maja, przedkłada ministrowi właściwemu do spraw łączności raport o stanie rynku pocztowego za rok ubiegły łącznie z wynikami kontroli działalności pocztowej oraz publikuje go w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Prezesa UKE, zwanej dalej „stroną podmiotową BIP”, z zachowaniem wymogów dotyczących ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa.

7. Minister właściwy do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza służącego do przedkładania Prezesowi UKE sprawozdania z działalności pocztowej wraz z objaśnieniami, co do sposobu jego wypełnienia, kierując się koniecznością zapewnienia Prezesowi UKE informacji, o których mowa w ust. 2, oraz mając na uwadze zapewnienie czytelności i kompletności wzoru formularza i objaśnień.

Art. 44. 1. Przedsiębiorca może zastrzec informacje, dokumenty lub ich części zawierające tajemnicę przedsiębiorstwa, dostarczane na żądanie Prezesa UKE lub na podstawie przepisów tej ustawy.

2. Prezes UKE może uchylić zastrzeżenie, w drodze decyzji, jeżeli uzna, że dane te są niezbędne do wykonania jego zadań.

3. Zastrzeżenie uwzględnia się przy ogłaszaniu informacji lub dokumentów oraz zapewnianiu dostępu do informacji publicznej.

4. W przypadku ustawowego obowiązku przekazania informacji lub dokumentów otrzymanych od przedsiębiorców innym organom krajowym, zagranicznym organom regulacyjnym lub Komisji Europejskiej, informacje i dokumenty przekazuje się wraz z zastrzeżeniem i pod warunkiem jego przestrzegania.

Rozdział 4

Świadczenie usług powszechnych

Art. 45. 1. Do usług powszechnych zalicza się świadczone w obrocie krajowym i zagranicznym w ramach obowiązku, o którym mowa w art. 46, usługi pocztowe obejmujące:

- 1) przyjmowanie, sortowanie, przemieszczanie i doręczanie:
 - a) przesyłek listowych, w tym poleconych i z zadeklarowaną wartością, o wadze do 2000 g i liczonych z tolerancją 2 mm wymiarach:
 - maksymalnych – 900 mm, stanowiących sumę długości, szerokości i wysokości, przy czym największy wymiar nie może przekroczyć 600 mm, a w przypadku przesyłki listowej w formie rulonu – 1040 mm, stanowiących sumę długości i podwójnej średnicy, przy czym największy wymiar nie może przekroczyć 900 mm,
 - minimalnych – 170 mm w przypadku przesyłki listowej w formie rulonu, stanowiących sumę długości i podwójnej średnicy, przy czym największy wymiar nie może być mniejszy niż 100 mm,
 - minimalnych strony adresowej – 90×140 mm,
 - b) przesyłek dla ociemniałych,
 - c) paczek pocztowych, w tym z zadeklarowaną wartością, o masie do 10 000 g i wymiarach, z których największy nie przekracza 1500 mm, a suma długości i największego obwodu mierzonego w innym kierunku niż długość nie przekracza 3000 mm;
- 2) sortowanie, przemieszczanie i doręczanie nadesłanych z zagranicy paczek pocztowych o masie do 20 000 g i wymiarach, o których mowa w pkt 1 lit. c.

2. Usług pocztowych, o których mowa w ust. 1, świadczonych dla nadawców masowych nie zalicza się do usług powszechnych.

Art. 46. 1. Do świadczenia usług powszechnych na terytorium całego kraju jest obowiązany operator wyznaczony.

2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, obejmuje świadczenie usług powszechnych:

- 1) w sposób jednolity w porównywalnych warunkach;
- 2) przy zapewnieniu na terytorium całego kraju rozmieszczenia:
 - a) placówek pocztowych operatora wyznaczonego zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 pkt 3 oraz
 - b) nadawczych skrzynek pocztowych odpowiedniego do zapotrzebowania na danym terenie;
- 3) z zachowaniem wskaźników czasu przebiegu przesyłek pocztowych;
- 4) po przystępnych cenach;
- 5) z częstotliwością zapewniającą co najmniej jedno opróżnianie nadawczej skrzynki pocztowej i doręczanie przesyłek pocztowych, co najmniej w każdy

dzień roboczy i nie mniej niż przez 5 dni w tygodniu z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy;

- 6) w sposób umożliwiający uzyskanie przez nadawcę dokumentu potwierdzającego odbiór przesyłki rejestrowanej.

Art. 47. Minister właściwy do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia, warunki wykonywania usług powszechnych obejmujące:

- 1) wskaźniki czasu przebiegu przesyłek pocztowych w obrocie krajowym,
- 2) wymagania w zakresie przyjmowania i doręczania przesyłek pocztowych, w tym:
 - a) warunki przyjmowania przesyłek,
 - b) sposób postępowania z przesyłkami uszkodzonymi,
 - c) sposób dokumentowania wykonania usługi doręczenia przesyłek rejestrowanych,
 - d) terminy odbioru przesyłek z placówki pocztowej operatora wyznaczonego,
 - e) wymagania w zakresie opakowania przesyłek,
 - f) sposób rozmieszczenia oznaczenia adresata, adresu, informacji o opłacie pocztowej oraz innych oznaczeń na stronie adresowej przesyłki listowej,
- 3) sposób rozmieszczenia placówek pocztowych operatora wyznaczonego,
- 4) minimalny procentowy udział nadawczych skrzynek pocztowych operatora wyznaczonego, których umieszczenie spełnia wymagania, o których mowa w art. 62 pkt 3,
- 5) sposób świadczenia usług powszechnych
– biorąc pod uwagę ochronę interesów podmiotów korzystających z usług powszechnych, w tym w zakresie czasu przebiegu przesyłek pocztowych, przejrzystość wymagań w zakresie przyjmowania i doręczania przesyłek pocztowych, dostępność nadawczych skrzynek pocztowych operatora wyznaczonego dla osób niepełnosprawnych poruszających się za pomocą wózka inwalidzkiego, dostępność placówek pocztowych operatora wyznaczonego oraz jednolity sposób świadczenia usług powszechnych, rzeczywiste zapotrzebowanie na usługi powszechne i wpływ warunków wykonywania tych usług na koszt usług powszechnych.

Art. 48. Operator wyznaczony nie może odmówić zawarcia umowy o świadczenie usługi pocztowej dotyczącej świadczenia usługi powszechnej, z zastrzeżeniem art. 16 ust. 1 i ust. 2 pkt 1.

Art. 49. 1. Operator wyznaczony określa w regulaminie świadczenia usług powszechnych warunki ich świadczenia oraz ogólne warunki dostępu do tych usług.

2. Operator wyznaczony określa w regulaminie świadczenia usług powszechnych sposób informowania o zasadach wprowadzania na terytorium Unii Europejskiej przesyłek zawierających produkty pochodzenia zwierzęcego, o których mowa w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 206/2009 z dnia 5 marca 2009 r. w sprawie wprowadzania do Wspólnoty osobistych przesyłek produktów pochodzenia zwierzęcego i zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 136/2004.

3. Operator wyznaczony przedkłada Prezesowi UKE projekt regulaminu świadczenia usług powszechnych albo projekt zmian do obowiązującego regulaminu, wraz z uzasadnieniem, co najmniej na 30 dni przed planowanym terminem ich wprowadzenia.

4. Prezes UKE może, w drodze decyzji, w terminie 30 dni od dnia przedłożenia projektu regulaminu świadczenia usług powszechnych albo projektu zmian do obowiązującego regulaminu, wnieść sprzeciw wobec ich postanowień, jeżeli są sprzeczne z przepisami prawa lub naruszają prawa podmiotów korzystających z usług powszechnych.

5. Regulamin świadczenia usług powszechnych albo jego zmiany w części objętej sprzeciwem Prezesa UKE nie wchodzi w życie.

6. Operator wyznaczony jest obowiązany udostępniać regulamin świadczenia usług powszechnych w każdej swojej placówce pocztowej i na swojej stronie internetowej.

7. Jeżeli wynika to z właściwości umowy o świadczenie usługi pocztowej, której przedmiotem jest świadczenie usługi powszechnej, regulamin świadczenia usług powszechnych stanowi nieodpłatny załącznik do umowy.

Art. 50. Operator wyznaczony jest obowiązany w terminie 7 miesięcy od zakończenia roku obrotowego przedstawić Prezesowi UKE informację o swojej sytuacji finansowej wynikającej z rentowności usług powszechnych w poprzednim roku obrotowym, w tym o rentowności placówek pocztowych w podziale na obszary miejskie i wiejskie, uwzględniając także inne czynniki determinujące warunki świadczenia usług powszechnych na danym terenie, w tym trudne warunki geograficzne, jeżeli w sposób istotny wpływają na utrudnienie komunikacji pocztowej z siedliskami ludzkimi.

Art. 51. 1. Prezes UKE może, w drodze decyzji, ustanowić dla operatora wyznaczonego odstępstwo od obowiązku świadczenia usług powszechnych na określonym obszarze z:

- 1) częstotliwością, o której mowa w art. 46 ust. 2 pkt 5 lub
- 2) zachowaniem wskaźników czasu przebiegu przesyłek pocztowych, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 47 pkt 1, lub
- 3) zachowaniem sposobu rozmieszczenia placówek pocztowych, o którym mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 47 pkt 3.

2. Prezes UKE podejmując decyzję, o której mowa w ust. 1, bierze pod uwagę czynniki determinujące warunki świadczenia usług powszechnych na danym obszarze, w szczególności:

- 1) aktualny popyt na usługi powszechne;
- 2) uwarunkowania geograficzne, które w sposób istotny wpływają na utrudnienie komunikacji pocztowej z siedliskami ludzkimi;
- 3) gęstość zaludnienia na obszarze;
- 4) rentowność usług powszechnych.

3. Odstępstwo jest ustanawiane przez Prezesa UKE na podstawie informacji, o której mowa w art. 50 i art. 110, oraz planu działań naprawczych, o którym mowa w art. 111.

4. Operator wyznaczony może, łącznie z informacją, o której mowa w art. 50, złożyć wniosek o ustanowienie odstępstwa.

5. Decyzję w sprawie odstępstwa Prezes UKE wydaje w terminie 60 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w art. 50.

6. Prezes UKE jest obowiązany poinformować Komisję Europejską o ustanowionym odstępstwie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 2.

Art. 52. 1. Prezes UKE zapewnia przeprowadzanie badania czasu przebiegu przesyłek pocztowych uzyskanego w danym roku w zakresie usług powszechnych w obrocie krajowym przez operatora wyznaczonego oraz zapewnia weryfikację prawidłowości realizacji badania, a także jego wyników.

2. Badanie przeprowadza podmiot wyspecjalizowany w realizacji badań rynkowych nieposiadający powiązań własnościowych lub kontrolnych z operatorem wyznaczonym.

3. Badanie może być przeprowadzone przez operatora wyznaczonego w oparciu o dane z informatycznego systemu śledzenia przesyłek pocztowych stosowanego

przez tego operatora. Wyniki badania operator wyznaczony przekazuje Prezesowi UKE.

4. Operator wyznaczony stosujący informatyczny system śledzenia przesyłek pocztowych jest obowiązany udostępnić Prezesowi UKE, na jego żądanie, dane z tego systemu.

5. Prawidłowość realizacji badania, o którym mowa w ust. 2 i 3, oraz jego wyniki są weryfikowane przez podmiot wyspecjalizowany, nieposiadający powiązań własnościowych lub kontrolnych z operatorem wyznaczonym i podmiotem przeprowadzającym badanie.

6. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w realizowanym badaniu, podmiot dokonujący weryfikacji zleca podmiotowi przeprowadzającemu badanie podjęcie działań korygujących polegających na wyeliminowaniu błędów i zapewniających poprawność wyników badania.

7. Prezes UKE zapewnia opracowanie metodyki badań oraz:

- 1) uwzględnienie w metodyce badań, o których mowa w ust. 2, specyfiki technologii świadczenia usług powszechnych przez operatora wyznaczonego w zakresie, w jakim jest to określone w normie przenoszącej normę EN 13850;
- 2) udział operatora wyznaczonego na etapie opracowywania metodyki badań, o których mowa w ust. 2, w zakresie sporządzania studium przepływu rzeczywistych przesyłek;
- 3) udział operatora wyznaczonego w opracowaniu metodyki prowadzenia badań, o których mowa w ust. 3.

8. Prezes UKE publikuje na stronie podmiotowej BIP, w terminie do dnia 31 maja każdego roku, roczny raport zawierający wyniki badań, o których mowa w ust. 1, za poprzedni rok i zawierający informacje w zakresie zgodnym z zakresem sprawozdania określonego w normie przenoszącej normę EN 13850.

9. Zabrania się udostępniania i publikowania informacji dotyczących danych umożliwiających identyfikację i lokalizację uczestników badania oraz identyfikację obszarów nieobjętych badaniem.

Art. 53. 1. Operator wyznaczony jest obowiązany ustalać opłaty za usługi powszechne w sposób przejrzysty i niedyskryminujący oraz odzwierciedlający koszty świadczenia tych usług.

2. W przypadku ustalenia przez operatora wyznaczonego niejednolitych opłat za usługi powszechne, Prezes UKE może nałożyć na operatora, w drodze decyzji, obowiązek stosowania jednolitych opłat za te usługi na terytorium całego kraju, jeżeli

jest to konieczne dla zapewnienia świadczenia usług powszechnych, w szczególności ich przystępności cenowej. Wydając decyzję Prezes UKE bierze pod uwagę zachowanie równowagi finansowej operatora wyznaczonego i rentowności usług powszechnych oraz wpływ zmian wysokości opłat za usługi powszechne na ostateczny poziom kosztu netto obowiązku świadczenia usług powszechnych i możliwości jego sfinansowania.

3. Decyzję, o której mowa w ust. 2, Prezes UKE podejmuje w terminie 60 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w art. 50.

Art. 54. 1. Operator wyznaczony może stosować taryfy specjalne, niższe od obowiązujących za dany rodzaj lub sposób świadczenia usługi powszechnej, w stosunku do nadawców, którzy wykonują uzgodnione z operatorem czynności związane z przygotowaniem lub opracowaniem przesyłek pocztowych lub uzgodnią z nim dodatkowe warunki w zakresie sposobu świadczenia usługi oraz do nadawców nadających znaczną liczbę przesyłek w ustalonym z operatorem okresie, pod warunkiem że operator przy ustalaniu taryf specjalnych:

- 1) stosuje wobec nadawców jednolite i równe kryteria zarówno co do opłat za usługi powszechne, jak i warunków związanych z umową o świadczenie tych usług;
- 2) uwzględnia poniesione koszty świadczenia usługi powszechnej.

2. Operator wyznaczony jest obowiązany określić w regulaminie, o którym mowa w art. 49 ust. 1, kryteria ustalania taryf specjalnych oraz odpowiadające tym kryteriom procentowe poziomy opustów od opłat obowiązujących za dany rodzaj lub sposób świadczenia usługi powszechnej, z uwzględnieniem zasad, o których mowa w ust. 1. Poziomy opustów mogą być określone przedziałowo.

Art. 55. 1. Prezes UKE określa, w drodze decyzji, na trzyletnie okresy maksymalne roczne poziomy opłat za usługi powszechne, mając na uwadze koszty świadczenia usług powszechnych, zapewnienie przystępności cenowej tych usług oraz uwarunkowania rynkowe i ekonomiczne.

2. Maksymalne roczne poziomy opłat za usługi powszechne mogą być określane przez Prezesa UKE dla poszczególnych usług powszechnych lub dla tych usług pogrupowanych ze względu na ich podobieństwo. Maksymalne roczne poziomy opłat za usługi powszechne określa się zgodnie z metodologią, o której mowa w ust. 5.

3. Operator wyznaczony jest obowiązany przedstawić na wezwanie Prezesa UKE w terminie w nim określonym, nie krótszym niż 7 dni, dane niezbędne do ustalenia

maksymalnych rocznych poziomów opłat za usługi powszechne wraz z uzasadnieniem, które powinno w szczególności wskazywać sposób ich wyliczenia.

4. Prezes UKE może wezwać operatora wyznaczonego do przedstawienia, w terminie nie krótszym niż 7 dni od dnia doręczenia wezwania, wyjaśnień niezbędnych do wydania decyzji, o której mowa w ust. 1.

5. Minister właściwy do spraw łączności w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, metodologię ustalania maksymalnych rocznych poziomów opłat za usługi powszechne, zapewniając uwzględnienie w metodologii kosztów świadczenia usług powszechnych, zmian warunków rynkowych oraz jej przejrzystość.

Art. 56. 1. W przypadku znacznych zmian wartości danych stosowanych przy ustaleniu maksymalnych rocznych poziomów opłat za usługi powszechne, Prezes UKE może zmienić decyzję, o której mowa w art. 55 ust. 1, określając maksymalne roczne poziomy opłat za usługi powszechne na czas pozostały do zakończenia trzyletniego okresu, o którym mowa w art. 55 ust. 1.

2. Decyzja, o której mowa w art. 55 ust. 1, może być także zmieniona w związku z powzięciem przez Prezesa UKE informacji o prognozowanej wysokości kosztu netto i straty na usługach powszechnych, o której mowa w art. 110, lub otrzymaniem planu działań naprawczych, o którym mowa w art. 111.

3. Przepisy art. 55 ust. 2–4 stosuje się odpowiednio.

Art. 57. 1. Operator wyznaczony przedkłada Prezesowi UKE projekt cennika usług powszechnych albo projekt zmian do obowiązującego cennika wraz z określeniem poszczególnych składników kosztów świadczenia każdej usługi, co najmniej na 60 dni przed planowanym terminem ich wprowadzenia.

2. Prezes UKE może, w drodze decyzji, w terminie 30 dni od dnia przedłożenia projektu cennika usług powszechnych albo zmian do obowiązującego cennika, wnieść sprzeciw w stosunku do całości albo części projektu cennika albo projektu zmian do obowiązującego cennika, jeżeli są one sprzeczne z przepisami ustawy, w szczególności w przypadku przekroczenia maksymalnych rocznych poziomów opłat za usługi powszechne określonych w decyzji, o której mowa w art. 55 ust. 1. Cennik usług powszechnych albo jego zmiany w zakresie objętym sprzeciwem Prezesa UKE nie wchodzi w życie.

Art. 58. 1. Operator wyznaczony może wystąpić do Prezesa UKE z wnioskiem o wydanie zgody na zmianę cennika usług powszechnych lub jego części skutkującą

przekroczeniem maksymalnych rocznych poziomów opłat za usługi powszechne określonych w decyzji, o której mowa w art. 55 ust. 1, jeżeli jest to niezbędne dla zapewnienia świadczenia usług powszechnych bez naruszenia równowagi finansowej operatora wyznaczonego w zakresie dotyczącym świadczenia usług powszechnych.

2. Prezes UKE wydaje decyzję w sprawie wniosku, o którym mowa w ust. 1, w terminie 60 dni od dnia jego złożenia, mając na uwadze zapewnienie dostępności usług powszechnych oraz sytuację finansową operatora wyznaczonego w zakresie dotyczącym świadczenia usług powszechnych i potrzebę zapewnienia rentowności tych usług.

Art. 59. Cennik usług powszechnych oraz zmiany do obowiązującego cennika podlegają niezwłocznie ogłoszeniu na stronie podmiotowej BIP oraz są udostępniane w każdej placówce pocztowej operatora wyznaczonego i na jego stronie internetowej, a ponadto stanowią nieodpłatny załącznik do umowy o świadczenie usługi pocztowej, której przedmiotem jest świadczenie usługi powszechnej, gdy wynika to z właściwości zawieranej umowy.

Art. 60. 1. Operator wyznaczony nie może odmówić właściwego zabezpieczenia przesyłki pocztowej zgodnie z wymaganiami umowy lub regulaminu świadczenia usług powszechnych.

2. Z tytułu wykonania zabezpieczenia, o którym mowa w ust. 1, operator wyznaczony może pobierać opłatę uwzględniającą koszty wykonania zabezpieczenia.

Art. 61. 1. Podmioty wykonujące publiczną regularną komunikację lądową, lotniczą, morską lub śródlądową są obowiązane przewozić odpłatnie przesyłki pocztowe będące przedmiotem usługi powszechnej.

2. Podmiot zarządzający stacją kolejową, lotniskiem cywilnym lub portem morskim albo śródlądowym jest obowiązany zapewnić operatorowi wyznaczonemu dostęp do niezbędnych pomieszczeń i urządzeń umożliwiający załadunek i wyładunek, o ile nie utrudnia to racjonalnego z nich korzystania.

3. Szczegółowe warunki wykonywania przez podmioty obowiązków, o których mowa w ust. 1 i 2, ustala się w umowie, która powinna być zawarta w terminie 30 dni od dnia wystąpienia przez operatora wyznaczonego o jej zawarcie.

4. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio, jeżeli nieruchomości stanowi przedmiot użytkowania, najmu, dzierżawy lub trwałego zarządu.

Art. 62. Operator wyznaczony zapewnia osobom niepełnosprawnym dostęp do usług powszechnych przez:

- 1) organizację pracy placówek pocztowych umożliwiającą osobom poruszającym się za pomocą wózka inwalidzkiego korzystanie z usług świadczonych przez te placówki;
- 2) tworzenie w placówkach pocztowych odpowiednio oznakowanych stanowisk obsługi osób niepełnosprawnych;
- 3) umieszczanie nadawczych skrzynek pocztowych w sposób i w miejscu umożliwiającym korzystanie z nich osobie niepełnosprawnej, poruszającej się za pomocą wózka inwalidzkiego, w szczególności nadawczych skrzynek pocztowych instalowanych w placówce pocztowej lub na nieruchomości użytkowanej przez tę placówkę;
- 4) doręczanie osobom:
 - a) z uszkodzeniem narządu ruchu powodującym konieczność korzystania z wózka inwalidzkiego,
 - b) niewidomym lub ociemniałym– na ich wniosek i bez pobierania dodatkowych opłat, przesyłek listowych, przesyłek rejestrowanych, w tym przesyłek z zadeklarowaną wartością oraz kwot pieniężnych określonych w przekazach pocztowych, z pominięciem oddawczej skrzynki pocztowej oraz bez konieczności odbierania przesyłki w placówce pocztowej;
- 5) przyjmowanie od osoby niepełnosprawnej w miejscu jej zamieszkania prawidłowo opłaconej przesyłki pocztowej niebędącej przesyłką rejestrowaną.

Art. 63. 1. Właściciel, użytkownik wieczysty lub posiadacz samoistny nieruchomości jest obowiązany umożliwić operatorowi wyznaczonemu umieszczenie nadawczych skrzynek pocztowych oraz automatów do pocztowej obsługi klientów, a także eksploatację i konserwację tych urządzeń. Warunki korzystania przez operatora wyznaczonego z nieruchomości określa się w umowie, która powinna być zawarta w terminie 30 dni od dnia wystąpienia operatora wyznaczonego o jej zawarcie.

2. Nadawcze skrzynki pocztowe oraz automaty do pocztowej obsługi klientów powinny być umieszczane, eksploatowane i konserwowane w sposób jak najmniej uciążliwy dla właściciela oraz podmiotu korzystającego z nieruchomości, na której są umieszczone.

Art. 64. 1. Jednostki zaliczone do sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych są obowiązane umożliwić

operatorowi wyznaczonemu umieszczenie, a także eksploatację i konserwację nadawczych skrzynek pocztowych oraz automatów do pocztowej obsługi klientów na zajmowanych i administrowanych przez siebie nieruchomościach, o ile nie ogranicza to racjonalnego korzystania z tych nieruchomości.

2. Korzystanie z nieruchomości, o której mowa w ust. 1, w zakresie niezbędnym do umieszczenia, eksploatacji lub konserwacji umieszczonej na niej nadawczej skrzynki pocztowej oraz automatów do pocztowej obsługi klientów jest nieodpłatne.

Art. 65. W przypadku sporów między operatorem wyznaczonym a jednostkami zaliczonymi do sektora finansów publicznych dotyczących zakresu obowiązków, o których mowa w art. 64, stosuje się odpowiednio przepisy art. 124 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2016 r. poz. 2147 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 624 i 820).

Rozdział 5

Dostęp do elementów infrastruktury pocztowej

Art. 66. 1. Operator wyznaczony posiadający:

- 1) skrytki pocztowe,
 - 2) własne oddawcze skrzynki pocztowe,
 - 3) system kodów pocztowych identyfikujących obszary doręczeń,
 - 4) bazy informacji o zmianie adresu w celu przekierowania przesyłek pocztowych – zwane dalej „elementami infrastruktury pocztowej”,
- jest obowiązany zapewnić dostęp do tych elementów operatorom pocztowym świadczącym usługi wchodzące w zakres usług powszechnych.

2. Operator wyznaczony jest obowiązany zapewnić operatorom, którzy nie świadczą usług wchodzących w zakres usług powszechnych dostęp do elementów infrastruktury pocztowej, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4.

3. Operator wyznaczony jest obowiązany zapewnić dostęp do elementów infrastruktury pocztowej w zakresie określonym w umowie o dostęp do elementów infrastruktury pocztowej, zwanej dalej „umową o dostęp”.

4. Umowa o dostęp jest zawierana w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

Art. 67. 1. Operator wyznaczony określa warunki i wysokość opłat za dostęp do elementów infrastruktury pocztowej odpowiednio w regulaminie dostępu do elementów infrastruktury pocztowej i cenniku dostępu do elementów infrastruktury pocztowej.

2. Warunki i wysokość opłat, o których mowa w ust. 1, określa się w sposób przejrzysty i niedyskryminujący, przy czym wysokość opłat powinna uwzględniać koszty zapewnienia dostępu do elementów infrastruktury pocztowej.

3. Operator wyznaczony przedkłada Prezesowi UKE projekty regulaminu dostępu do elementów infrastruktury pocztowej oraz cennika dostępu do elementów infrastruktury pocztowej lub projekty ich zmian wraz z uzasadnieniem, zawierającym w szczególności określenie poszczególnych składników kosztów tego dostępu, w terminie co najmniej 60 dni przed planowanym terminem wprowadzenia w życie regulaminu lub cennika lub ich zmian.

4. Prezes UKE może w drodze decyzji, w terminie do 30 dni od dnia przedłożenia projektów regulaminu dostępu do elementów infrastruktury pocztowej lub cennika dostępu do elementów infrastruktury pocztowej lub projektów ich zmian, wnieść sprzeciw w stosunku do całości albo części przedłożonego projektu, jeżeli są sprzeczne z przepisami ustawy. Regulamin dostępu do elementów infrastruktury pocztowej oraz cennik dostępu do elementów infrastruktury pocztowej lub projekty ich zmian w zakresie objętym sprzeciwem Prezesa UKE nie wchodzi w życie.

5. Prezes UKE może w decyzji, o której mowa w ust. 4, nałożyć na operatora wyznaczonego obowiązek przedłożenia poprawionych projektów regulaminu dostępu do elementów infrastruktury pocztowej lub cennika dostępu do elementów infrastruktury pocztowej lub projektów ich zmian w części objętej sprzeciwem.

6. Prezes UKE może żądać od operatora wyznaczonego dodatkowych dokumentów lub udzielenia dodatkowych informacji w zakresie związanym z projektami regulaminu dostępu do elementów infrastruktury pocztowej lub cennika dostępu do elementów infrastruktury lub projektów ich zmian. Do tego czasu termin, o którym mowa w ust. 4, ulega zawieszeniu.

7. Regulamin dostępu do elementów infrastruktury pocztowej oraz cennik dostępu do elementów infrastruktury pocztowej lub ich zmiany podlegają publikacji na stronie podmiotowej BIP.

Art. 68. 1. W przypadku braku zatwierdzonych w trybie art. 67 ust. 4–6 regulaminu dostępu do elementów infrastruktury pocztowej lub cennika dostępu do elementów infrastruktury pocztowej albo niezawarcia umowy o dostęp, Prezes UKE, na pisemny wniosek operatora pocztowego zainteresowanego zawarciem umowy o dostęp, może nałożyć, w drodze decyzji, na operatora wyznaczonego obowiązek podjęcia negocjacji w celu zawarcia takiej umowy. Prezes UKE określa w decyzji termin zakończenia negocjacji nie dłuższy niż 60 dni od dnia złożenia wniosku.

2. W przypadku niepodjęcia negocjacji w sprawie zawarcia umowy o dostęp, odmowy zawarcia lub niezawarcia tej umowy w terminie, o którym mowa w ust. 1, operator pocztowy zainteresowany zawarciem umowy o dostęp może zwrócić się do Prezesa UKE z wnioskiem o wydanie decyzji w sprawie dostępu.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, zawiera:

- 1) projekt umowy o dostęp;
- 2) wskazanie tych części projektu umowy o dostęp, co do których strony negocjacji nie doszły do porozumienia;
- 3) stanowiska stron negocjacji w spornych kwestiach.

4. Strony negocjacji są obowiązane do przedłożenia Prezesowi UKE, na jego wezwanie, w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia doręczenia wezwania, dodatkowych wyjaśnień oraz dokumentów niezbędnych do rozpatrzenia wniosku o wydanie decyzji w sprawie dostępu.

Art. 69. 1. Prezes UKE podejmuje decyzję w sprawie dostępu, biorąc pod uwagę:

- 1) charakter zaistniałych kwestii spornych oraz praktyczną możliwość ich rozwiązania;
- 2) zapewnienie:
 - a) utrzymania ciągłości świadczenia usług powszechnych,
 - b) niedyskryminacyjnych warunków dostępu,
 - c) rozwoju konkurencyjnego rynku usług pocztowych.

2. Decyzja w sprawie dostępu zastępuje umowę o dostęp w zakresie objętym decyzją.

3. W przypadku zawarcia umowy o dostęp decyzja w sprawie dostępu wygasa w zakresie objętym umową.

4. W sprawach roszczeń majątkowych z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków wynikających z decyzji w sprawie dostępu właściwa jest droga postępowania sądowego.

Art. 70. 1. Operator wyznaczony posiadający bazę informacji o zmianie adresu w celu przekierowania przesyłek pocztowych, któremu podmiot korzystający z usług pocztowych zgłosił informację o zmianie adresu w celu przekierowania przesyłek pocztowych, jest obowiązany przekazać tę informację operatorom pocztowym, z którymi zawarł umowę o dostęp w zakresie, o którym mowa w art. 66 ust. 1 pkt 4,

jeżeli podmiot dokonujący zgłoszenia wyraził zgodę na przekazanie informacji o zmianie adresu pozostałym operatorom pocztowym.

2. Za przyjęcie zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1, operator wyznaczony może pobrać opłatę.

Rozdział 6

Ustanawianie operatora wyznaczonego

Art. 71. 1. Operator wyznaczony jest wybierany na okres 10 lat przez Prezesa UKE, w drodze decyzji, spośród operatorów pocztowych wyłonionych w drodze konkursu ogłaszanego przez Prezesa UKE.

2. Do konkursu może przystąpić operator pocztowy prowadzący działalność pocztową na podstawie wpisu do rejestru, który posiada zdolność ekonomiczną i techniczną obejmującą co najmniej:

- 1) sieć placówek pocztowych,
- 2) sieć centrów rozdzielczych,
- 3) środki transportu,
- 4) organizację przedsiębiorstwa,
- 5) płynność finansową

– umożliwiającą realizację zadań operatora wyznaczonego.

3. Prezes UKE dokonuje wyboru operatora wyznaczonego, mając na uwadze:

- 1) zachowanie ciągłości świadczenia usług powszechnych;
- 2) zapewnienie wymaganych wskaźników czasu przebiegu przesyłek pocztowych oraz dostępności usług powszechnych;
- 3) koszt świadczenia usług powszechnych przedstawiony przez operatora pocztowego;
- 4) zapewnienie rentowności świadczenia usług powszechnych;
- 5) zadania operatora wyznaczonego, w tym wykonywane na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego;
- 6) zdolność ekonomiczną i techniczną operatora pocztowego do świadczenia usług powszechnych.

4. Decyzja o wyborze operatora wyznaczonego zawiera w szczególności:

- 1) firmę przedsiębiorcy, określenie jego siedziby i adresu albo miejsca zamieszkania i adresu głównego miejsca wykonywania działalności pocztowej;
- 2) oznaczenie formy prawnej przedsiębiorcy i numer w rejestrze przedsiębiorców albo w innym właściwym rejestrze;

- 3) numer identyfikacji podatkowej (NIP);
- 4) numer w rejestrze;
- 5) termin rozpoczęcia i zakończenia wykonywania obowiązku świadczenia usług powszechnych.

Art. 72. 1. Prezes UKE ogłasza w dzienniku o zasięgu ogólnokrajowym oraz na stronie podmiotowej BIP konkurs na operatora wyznaczonego.

2. Konkurs ogłasza się co najmniej na 12 miesięcy przed upływem terminu, na jaki został wybrany operator wyznaczony, lub każdorazowo w przypadku konieczności wyboru nowego operatora wyznaczonego.

3. Minister właściwy do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wymagany zakres informacji umieszczanych w ogłoszeniu o konkursie na operatora wyznaczonego, kierując się przepisami art. 46 ust. 2 oraz mając na uwadze, że minimalny zakres informacji w ogłoszeniu o konkursie powinien obejmować co najmniej warunki uczestnictwa w konkursie, termin składania ofert i kryteria ich oceny;
- 2) zakres wymaganej dokumentacji konkursowej, mając na uwadze kompletność dokumentacji niezbędnej do wyboru operatora wyznaczonego oraz to, że zakres dokumentacji konkursowej powinien co najmniej określać warunki uczestnictwa w konkursie, wymagania jakim powinna odpowiadać oferta i kryteria oceny ofert;
- 3) tryb postępowania konkursowego, mając na uwadze przejrzystość, rzetelność i obiektywność postępowania konkursowego.

Art. 73. 1. Prezes UKE, w drodze decyzji, uznaje konkurs za nierozstrzygnięty, jeżeli:

- 1) do konkursu w terminie określonym w ogłoszeniu nie przystąpił żaden operator pocztowy;
- 2) żaden z operatorów pocztowych nie spełnił warunków uczestnictwa w konkursie;
- 3) żaden z operatorów pocztowych nie zapewni realizacji zadań operatora wyznaczonego.

2. Informacja o uznaniu konkursu za nierozstrzygnięty jest wywieszana w siedzibie Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwanego dalej „Urzędem”, oraz zamieszczana na stronie podmiotowej BIP.

3. W przypadku gdy konkurs nie zostanie rozstrzygnięty obowiązki operatora wyznaczonego wykonuje dotychczasowy operator wyznaczony.

4. Prezes UKE określa, w drodze decyzji, okres, na jaki przedłuża dotychczasowemu operatorowi wyznaczonemu wykonywanie obowiązków operatora wyznaczonego, nie krótszy niż 3 lata i nie dłuższy niż 10 lat, kierując się stopniem rozwoju konkurencyjnego rynku usług pocztowych, zakresem obowiązku, o którym mowa w art. 46 ust. 2, koniecznością zachowania ciągłości świadczenia usług powszechnych oraz ich dostępności.

Art. 74. Prezes UKE ogłasza wyniki konkursu przez ich wywieszenie w siedzibie Urzędu oraz zamieszczenie na stronie podmiotowej BIP. Prezes UKE informuje o wyborze operatora wyznaczonego, podając jego firmę, siedzibę i adres.

Art. 75. 1. Prezes UKE z urzędu lub na wniosek uczestnika konkursu złożony w terminie 21 dni od dnia ogłoszenia wyników konkursu, w drodze decyzji, unieważnia konkurs, jeżeli zostały rażąco naruszone przepisy prawa.

2. Unieważnienie konkursu stanowi podstawę wznowienia postępowania w sprawie konkursu.

Art. 76. Prezes UKE niezwłocznie informuje Komisję Europejską o wyborze operatora wyznaczonego, podając jego firmę, siedzibę i adres oraz datę rozpoczęcia przez niego realizacji zadań operatora wyznaczonego.

Art. 77. 1. Decyzja Prezesa UKE o wyborze operatora wyznaczonego wygasa w przypadku:

- 1) wykreślenia operatora wyznaczonego z rejestru;
- 2) wydania decyzji o zakazie wykonywania działalności pocztowej przez operatora wyznaczonego;
- 3) wydania postanowienia o ogłoszeniu upadłości przedsiębiorcy będącego operatorem wyznaczonym.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Prezes UKE, w drodze decyzji, wskazuje operatora pocztowego, który pełni obowiązki operatora wyznaczonego do czasu rozpoczęcia realizacji zadań przez operatora wyznaczonego wybranego w drodze konkursu.

3. Prezes UKE określa, w decyzji, o której mowa w ust. 2, okres, na jaki powierza wykonywanie obowiązków operatora wyznaczonego, nie krótszy niż 12 miesięcy i nie dłuższy niż 3 lata, kierując się stopniem rozwoju rynku pocztowego,

zakresem obowiązku, o którym mowa w art. 46 ust. 2, koniecznością zachowania ciągłości świadczenia usług powszechnych oraz ich dostępności.

4. Wydając decyzję, o której mowa w ust. 2, Prezes UKE bierze pod uwagę:

- 1) zachowanie ciągłości świadczenia usług powszechnych oraz ich dostępności;
- 2) zdolność ekonomiczną i techniczną operatora pocztowego do świadczenia usług powszechnych;
- 3) zdolność operatora pocztowego do wykonywania zadań, w tym na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa i porządku publicznego w zakresie wynikającym z obowiązków operatora wyznaczonego.

5. Decyzja, o której mowa w ust. 2, podlega natychmiastowemu wykonaniu.

6. W przypadku gdy żaden z operatorów pocztowych nie spełnia kryteriów, o których mowa w ust. 4, Prezes UKE, w drodze decyzji, wskazuje operatorów pocztowych, którzy pełnić będą obowiązki operatora wyznaczonego, dokonując podziału tego obowiązku według kryterium terytorialnego lub poszczególnych usług powszechnych, w sposób zapewniający brak nakładania się obowiązków świadczenia usług powszechnych. Przepisy ust. 3–5 stosuje się.

7. W przypadku wydania decyzji, o której mowa w ust. 6, operatorzy wyznaczeni są obowiązani do zawarcia, w zakresie niezbędnym dla zachowania interoperacyjności świadczenia usług powszechnych, umów o współpracy, w tym o wzajemnym dostępie do sieci pocztowej, na przejrzystych i niedyskryminujących warunkach.

Art. 78. 1. Prezes UKE może uchylić decyzję o wyborze operatora wyznaczonego w przypadku:

- 1) uporczywego naruszania przez operatora wyznaczonego warunków świadczenia usług powszechnych,
- 2) wykazywania przez operatora wyznaczonego rażąco wysokiego kosztu netto obowiązku świadczenia usług powszechnych,
- 3) nierentowności usług powszechnych i uznania przez Prezesa UKE, że przedstawiony przez operatora wyznaczonego program działań na rzecz przywrócenia i utrzymania ich rentowności nie zapewni osiągnięcia tego celu – jeżeli analiza rynku pocztowego wskazuje, że obowiązek świadczenia usług powszechnych może być zrealizowany przez innego operatora pocztowego.

2. Prezes UKE jest obowiązany poinformować operatora wyznaczonego o stwierdzeniu zaistnienia przesłanek wymienionych w ust. 1, które mogą skutkować uchyleniem decyzji o wyborze operatora wyznaczonego.

3. Jeżeli w terminie 6 miesięcy od dnia otrzymania przez operatora wyznaczonego informacji, o której mowa w ust. 2, stwierdzone nieprawidłowości nie zostały usunięte Prezes UKE uchyla decyzję o wyborze operatora wyznaczonego.

4. W przypadku uchylecia decyzji o wyborze operatora wyznaczonego operator pocztowy wykonuje obowiązki operatora wyznaczonego do czasu przejścia ich przez nowego operatora wyznaczonego.

Art. 79. 1. Operator wyznaczony, który z przyczyn nieleżących po jego stronie nie będzie mógł dalej świadczyć usług powszechnych, jest obowiązany niezwłocznie poinformować Prezesa UKE o zamiarze zaprzestania świadczenia tych usług, a także o działaniach podjętych dla zachowania ciągłości ich świadczenia.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Prezes UKE uchyla decyzję o wyborze operatora wyznaczonego.

3. Operator pocztowy nie może zaprzestać świadczenia usług powszechnych do czasu przejścia ich świadczenia przez nowego operatora wyznaczonego.

Art. 80. Prezes UKE podaje do publicznej wiadomości na stronie podmiotowej BIP informację o:

- 1) zmianie operatora wyznaczonego;
- 2) przedłużeniu wykonywania obowiązków dotychczasowemu operatorowi wyznaczonemu w trybie art. 73 ust. 4;
- 3) prawach i obowiązkach operatorów wyznaczonych ustanowionych w trybie art. 77 ust. 2, 3 i 6;
- 4) terminie rozpoczęcia i zakończenia wykonywania obowiązków operatora wyznaczonego.

Rozdział 7

Obowiązki na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego

Art. 81. Operator pocztowy jest obowiązany do wykonywania zadań i obowiązków na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego w zakresie i na warunkach określonych w ustawie oraz w przepisach odrębnych.

Art. 82. 1. Operator pocztowy, począwszy od dnia rozpoczęcia działalności pocztowej, jest obowiązany do nieodpłatnego zapewnienia, w ramach wykonywanej przez siebie działalności pocztowej, technicznych i organizacyjnych możliwości

wykonywania przez Policję, Straż Graniczną, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Żandarmerię Wojskową, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Krajową Administrację Skarbową i Służbę Ochrony Państwa, zwane dalej „uprawnionymi podmiotami”, oraz przez prokuraturę i sądy, ich zadań określonych odrębnymi przepisami, wymagających:

- 1) uzyskania danych o operatorze pocztowym, świadczonych usługach pocztowych oraz informacji umożliwiających identyfikację korzystających z tych usług,
- 2) udostępniania przesyłek pocztowych w celu kontroli treści korespondencji lub zawartości przesyłek,
- 3) udostępniania zatrzymanej przez operatora przesyłki pocztowej w przypadku podejrzenia, że stanowi przedmiot przestępstwa, do oględzin przez uprawnione podmioty,
- 4) dopuszczenia do dalszego przewozu przesyłki pocztowej zawierającej przedmioty przestępstwa w stanie nienaruszonym lub po ich usunięciu albo zastąpieniu w całości lub w części

– zgodnie z zasadami i trybem określonymi w przepisach odrębnych.

2. Prezes UKE na wniosek operatora pocztowego uzasadniony obiektywnymi i niezależnymi od niego technicznymi lub organizacyjnymi przyczynami uniemożliwiającymi dalsze wykonywanie obowiązku, o którym mowa w ust. 1, po uzyskaniu, w terminie określonym w art. 106 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257), zgody uprawnionych podmiotów, może w całości lub w części, w drodze decyzji, obowiązek ten zawiesić na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy. Wniosek składa się w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia wystąpienia zdarzenia uniemożliwiającego dalsze wykonywanie obowiązku. Do wniosku dołącza się harmonogram osiągnięcia przez operatora pocztowego pełnej zdolności do wykonywania obowiązku.

3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i sposób wypełniania obowiązku, o którym mowa w ust. 1, mając na względzie, aby wykonywanie tego obowiązku w jak najmniejszym stopniu zakłócało funkcjonowanie przedsiębiorstwa operatora pocztowego oraz kierując się zasadą osiągnięcia celu przy jak najniższych nakładach.

Art. 83. 1. Operator pocztowy jest obowiązany posiadać aktualne i uzgodnione plany działania w sytuacjach kryzysowych, stanach nadzwyczajnych oraz w przypadkach bezpośrednich zagrożeń dla jego zasobów wykorzystywanych do świadczenia usług pocztowych lub utrzymania ciągłości świadczonych usług

pocztowych, zwanych dalej „sytuacjami szczególnego zagrożenia”, uwzględniające obszar wykonywanej działalności pocztowej, w których określa w szczególności:

- 1) zasady współpracy z innymi operatorami pocztowymi;
- 2) zasady współpracy z podmiotami koordynującymi działania ratownicze, podmiotami właściwymi w sprawach zarządzania kryzysowego, służbami ustawowo powołanymi do niesienia pomocy, a także innymi podmiotami realizującymi zadania na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego;
- 3) sposób zachowania ciągłości świadczenia usług pocztowych, a w przypadku utraty tej ciągłości sposób jej przywrócenia, z uwzględnieniem pierwszeństwa podmiotów i służb, o których mowa w pkt 2;
- 4) sposób technicznego i organizacyjnego przygotowania oraz procedury działania w przypadku nałożenia na operatora pocztowego przez Prezesa UKE dodatkowych obowiązków, o których mowa w art. 84 ust. 1;
- 5) sposób zabezpieczenia zasobów operatora pocztowego w sytuacjach szczególnego zagrożenia oraz przed nieuprawnionym dostępem.

2. Operator pocztowy sporządzający plan, o którym mowa w ust. 1, dokonuje uzgodnienia jego treści z organami, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 4, oraz w zakresie określonym w tych przepisach.

3. Plan, o którym mowa w ust. 1, podlega aktualizacji:

- 1) okresowej – nie rzadziej niż raz na pięć lat;
- 2) bieżącej – w przypadku wystąpienia okoliczności wpływających na jego treść.

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje, zawartość oraz tryb sporządzania i aktualizacji planów, o których mowa w ust. 1, organy uzgadniające te plany i zakres uzgodnień, mając na uwadze zakres i obszar wykonywanej działalności pocztowej, wielkość operatora pocztowego i jego znaczenie dla gospodarki, obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, a także wymagania dotyczące planów, o których mowa w ust. 1.

Art. 84. 1. W przypadku wystąpienia sytuacji szczególnego zagrożenia, Prezes UKE, kierując się rozmiarem zagrożenia i potrzebą ograniczenia jego następstw, z zachowaniem zasady minimalizowania negatywnego wpływu nałożonych na operatora pocztowego obowiązków, może, w drodze decyzji:

- 1) nałożyć na operatora pocztowego obowiązek zachowania ciągłości świadczenia usług pocztowych;

2) nakazać operatorowi pocztowemu nieodpłatne świadczenie niektórych usług pocztowych związanych z usuwaniem skutków wystąpienia sytuacji szczególnego zagrożenia.

2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, podlega natychmiastowemu wykonaniu.

3. Decyzja, o której mowa w ust. 1:

1) wydawana jest z urzędu lub na wniosek podmiotów koordynujących działania ratownicze, podmiotów właściwych w sprawach zarządzania kryzysowego, służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy, a także innych podmiotów realizujących zadania na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego;

2) może być ogłoszona ustnie operatorowi pocztowemu bez uzasadnienia, jeżeli wymagają tego względy obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego; przepis art. 14 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego stosuje się.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, minister właściwy do spraw łączności zapewnia operatorowi pocztowemu środki finansowe z budżetu państwa niezbędne do wykonania nałożonego zadania.

Art. 85. 1. Operator wyznaczony jest obowiązany posiadać aktualny i uzgodniony plan współdziałania z wojskową pocztą polową w sytuacji wprowadzenia stanu wojennego lub stanu wyjątkowego.

2. Operator wyznaczony sporządzający plan, o którym mowa w ust. 1, dokonuje uzgodnienia jego zawartości z organami, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 4, oraz w zakresie określonym w tych przepisach.

3. Plan, o którym mowa w ust. 1, podlega aktualizacji:

1) w przypadku wprowadzania zmian organizacyjnych oraz zmian w infrastrukturze operatora wyznaczonego lub sposobie i zakresie świadczenia usług pocztowych, mających wpływ na realizację planu;

2) po uzyskaniu od Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego informacji dotyczących zmian w funkcjonowaniu wojskowej poczty polowej, mających wpływ na realizację planu.

4. Minister właściwy do spraw łączności w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, zawartość oraz tryb sporządzania i aktualizacji planu, o którym mowa w ust. 1, organy uzgadniające ten plan i zakres uzgodnień, biorąc pod uwagę rozmieszczenie sieci pocztowej operatora wyznaczonego.

Art. 86. 1. Operator pocztowy jest obowiązany dostarczać na żądanie Prezesa UKE dane dotyczące świadczonych usług pocztowych niezbędne do przygotowania systemów łączności na potrzeby obronne państwa, w tym dotyczące systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym, używanej do tego celu infrastruktury, zasobów kadrowych, środków transportowych i wyposażenia umożliwiającego dystrybucję przesyłek pocztowych, oraz aktualizować przekazywane dane po każdej ich zmianie.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, są gromadzone w bazie danych utworzonej i zarządzanej przez Prezesa UKE. Bazę aktualizuje się niezwłocznie po każdej zmianie danych.

3. Minister właściwy do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres danych, o których mowa w ust. 1, formę i tryb ich dostarczania oraz aktualizacji, mając na uwadze warunki i sposób przygotowania oraz wykorzystania systemów łączności na potrzeby obronne państwa, bezpieczeństwo przekazywanych danych oraz zapewnienie ich jednorodnej postaci.

Rozdział 8

Odpowiedzialność operatora pocztowego oraz postępowanie reklamacyjne

Art. 87. 1. Do odpowiedzialności operatorów pocztowych za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usługi pocztowej stosuje się ustawę z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej.

2. Podwykonawca, o którym mowa w art. 6 ust. 4, ponosi wobec operatora pocztowego odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy w zakresie działalności pocztowej jak operator pocztowy, z wyłączeniem art. 92–94. Roszczenia przysługujące operatorowi pocztowemu wobec takiego podwykonawcy przedawniają się z upływem 6 miesięcy od dnia, w którym operator pocztowy naprawił szkodę.

3. Operator pocztowy, który zawarł umowę o świadczenie usługi pocztowej z nadawcą, odpowiada za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usługi pocztowej, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie nastąpiło:

- 1) wskutek siły wyższej;
- 2) z przyczyn występujących po stronie nadawcy lub adresata, niewywołanych winą operatora pocztowego;
- 3) z powodu naruszenia przez nadawcę lub adresata przepisów ustawy albo regulaminu świadczenia usług pocztowych lub powszechnych;

4) z powodu właściwości przesyłanej rzeczy.

Operator pocztowy powołując się na jedną z przyczyn wymienionych w pkt 1–4, przedstawia dowód jej wystąpienia.

4. Operator wyznaczony odpowiada za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usługi powszechnej, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie nastąpiło wskutek strajku pracowników tego operatora przeprowadzonego zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

5. Operator pocztowy odpowiada za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usługi pocztowej w zakresie określonym ustawą, chyba że niewykonanie lub nienależyte jej wykonanie:

- 1) jest następstwem czynu niedozwolonego;
- 2) nastąpiło z winy umyślnej operatora;
- 3) jest wynikiem rażącego niedbalstwa operatora.

6. Roszczenie z tytułu nienależytego wykonania usługi pocztowej wygasa wskutek przyjęcia przesyłki pocztowej bez zastrzeżeń, chyba że ubytki lub uszkodzenia przesyłki pocztowej niedające się z zewnątrz zauważyć uprawniony stwierdził po przyjęciu przesyłki i nie później niż po upływie 7 dni od przyjęcia przesyłki zgłosił operatorowi pocztowemu roszczenie z tego tytułu oraz udowodnił, że ubytki lub uszkodzenia przesyłki powstały w czasie między przyjęciem przesyłki przez operatora pocztowego w celu wykonania usługi pocztowej a jej doręczeniem adresatowi.

Art. 88. 1. Z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania usługi powszechnej przysługuje odszkodowanie:

- 1) za utratę przesyłki poleconej – w wysokości żądanej przez nadawcę, nie wyższej jednak niż pięćdziesięciokrotność opłaty pobranej przez operatora wyznaczonego za traktowanie przesyłki pocztowej jako przesyłki poleconej;
- 2) za utratę paczki pocztowej – w wysokości żądanej przez nadawcę, nie wyższej jednak niż dziesięciokrotność opłaty pobranej za jej nadanie;
- 3) za utratę przesyłki z zadeklarowaną wartością – w wysokości żądanej przez nadawcę, nie wyższej jednak niż zadeklarowana wartość przesyłki;
- 4) za ubytek zawartości lub uszkodzenie paczki pocztowej lub przesyłki poleconej – w wysokości żądanej przez nadawcę lub w wysokości zwykłej wartości utraconych lub uszkodzonych rzeczy, nie wyższej jednak niż maksymalna wysokość odszkodowania, o którym mowa w pkt 1 lub 2;

- 5) za ubytek zawartości przesyłki z zadeklarowaną wartością – w wysokości zwykłej wartości utraconych rzeczy;
- 6) za uszkodzenie zawartości przesyłki z zadeklarowaną wartością – w wysokości zwykłej wartości rzeczy, których uszkodzenie stwierdzono.

2. Odszkodowania, o których mowa w ust. 1 pkt 5 i 6, nie mogą być wyższe niż zadeklarowana wartość przesyłki.

3. Z tytułu nienależytego wykonania usługi powszechnej odszkodowanie przysługuje również za doręczenie przesyłki listowej rejestrowanej najszybszej kategorii w terminie późniejszym niż w 4 dniu po dniu nadania – w wysokości stanowiącej różnicę między opłatą za przesyłkę listową najszybszej kategorii danego przedziału wagowego, a opłatą za taką przesyłkę niebędącą przesyłką najszybszej kategorii tego samego przedziału wagowego.

4. Z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania usługi pocztowej niebędącej usługą powszechną przysługuje odszkodowanie:

- 1) za utratę, ubytek lub uszkodzenie przesyłki pocztowej niebędącej przesyłką z korespondencją – w wysokości nie wyższej niż zwykła wartość utraconych lub uszkodzonych rzeczy,
- 2) za utratę, ubytek lub uszkodzenie przesyłki pocztowej z zadeklarowaną wartością – w wysokości żądanej przez nadawcę, nie wyższej jednak niż zadeklarowana wartość przesyłki,
- 3) za utratę przesyłki z korespondencją – w wysokości dziesięciokrotności opłaty za usługę nie niższej jednak niż pięćdziesięciokrotność opłaty za traktowanie przesyłki listowej jako poleconej, określonej w cenniku usług powszechnych,
- 4) za opóźnienie w doręczeniu przesyłki pocztowej w stosunku do gwarantowanego terminu doręczenia – w wysokości nieprzekraczającej dwukrotności opłaty za usługę

– chyba że postanowienia regulaminu świadczenia usługi pocztowej w zakresie wysokości odszkodowania są korzystniejsze.

5. Kwoty przysługujące z tytułu niezapłaconych odszkodowań oraz zwrotu opłaty za niewykonaną usługę pocztową, w tym powszechną, podlegają oprocentowaniu w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie. Odsetki przysługują od dnia:

- 1) w którym upłynął trzydziestodniowy termin wypłacenia odszkodowania liczony od dnia uznania reklamacji lub
- 2) od dnia doręczenia wezwania do zapłaty.

Art. 89. Operator pocztowy jest obowiązany do wypłaty odszkodowania w zakresie nienależytego wykonania usługi doręczenia przesyłek pocztowych doręczanych w trybach określonych w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, z późn. zm.⁶⁾), ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1749, z późn. zm.⁷⁾) oraz w trybie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r. poz. 201, 648, 768 i 935) polegającego na:

- 1) nieprawidłowym wypełnieniu przez operatora pocztowego dokumentu potwierdzającego odbiór przesyłki rejestrowanej przez adresata jeżeli uniemożliwia to stwierdzenie prawidłowości doręczenia przesyłki lub
- 2) zwróceniu przesyłki rejestrowanej niezgodnie z terminem lub z uwagi na nieprawidłowo wskazany powód

– w wysokości opłaty za usługę przesyłki rejestrowanej wraz z opłatą za zapewnienie potwierdzenia jej odbioru oraz za zwrot tej przesyłki, jeżeli taka opłata została pobrana.

Art. 90. W przypadku niedoręczenia adresatowi przez operatora wyznaczonego kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt 3, przysługuje odszkodowanie w wysokości pięciokrotności opłaty pobranej za jego nadanie. Zwrotowi podlega również kwota pieniężna określona w przekazie pocztowym.

Art. 91. 1. W przypadku niewykonania usługi pocztowej operator pocztowy zwraca w całości pobraną opłatę za usługę pocztową niezależnie od należnego odszkodowania.

2. Niewykonaniem usługi powszechnej w zakresie przesyłki rejestrowanej jest w szczególności doręczenie tej przesyłki lub zawiadomienia o próbie jej doręczenia po upływie 14 dni od dnia jej nadania.

3. Do okresu, o którym mowa w ust. 2, nie wlicza się:

- 1) dni ustawowo wolnych od pracy;
- 2) okresu, na który przesyłka rejestrowana została zatrzymana przez operatora wyznaczonego w przypadkach określonych w art. 36 ust. 2.

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1823, 1860, 1948, 2138, 2199, 2260 i 2261 oraz z 2017 r. poz. 67, 85, 187, 768, 933, 1133 i 1136.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1948, 2138 i 2261 oraz z 2017 r. poz. 244, 768, 773, 966 i 1139.

Art. 92. 1. W przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania usługi pocztowej prawo wniesienia reklamacji przysługuje:

- 1) nadawcy;
- 2) adresatowi – w przypadku gdy nadawca zrzeknie się na jego rzecz prawa dochodzenia roszczeń albo gdy przesyłka pocztowa lub kwota pieniężna określona w przekazie pocztowym zostanie doręczona adresatowi.

2. Nadawca albo adresat mogą zgłosić reklamację w każdej placówce pocztowej operatora pocztowego, który zawarł umowę o świadczenie usługi pocztowej z nadawcą.

3. Reklamacja może zostać wniesiona nie później niż w terminie 12 miesięcy od dnia nadania przesyłki pocztowej.

4. Minister właściwy do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki, jakim powinna odpowiadać reklamacja za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usługi pocztowej,
- 2) sposób wnoszenia reklamacji,
- 3) terminy wnoszenia reklamacji,
- 4) szczegółowy tryb postępowania reklamacyjnego

– mając na uwadze maksymalne uproszczenie procedur reklamacyjnych w obrocie krajowym, zapewnienie ich przejrzystości oraz niezbędną ochronę interesu nadawcy i adresata, zakres odpowiedzialności operatora wyznaczonego z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania usług powszechnych oraz sposób świadczenia tych usług.

Art. 93. 1. Drogę postępowania reklamacyjnego w odniesieniu do usług pocztowych uważa się za wyczerpaną w przypadku odmowy uznania reklamacji przez operatora pocztowego albo niezapłacenia dochodzonej należności w terminie 30 dni od dnia uznania reklamacji.

2. Roszczenia dochodzone na podstawie ustawy przedawniają się z upływem 12 miesięcy od dnia nadania przesyłki pocztowej.

3. Bieg przedawnienia roszczeń zawiesza się na okres od dnia wniesienia reklamacji do dnia wyczerpania drogi postępowania reklamacyjnego.

Art. 94. Prawo dochodzenia roszczeń określonych w ustawie w zakresie niewykonania lub nienależytego wykonania usługi powszechnej w postępowaniu sądowym, postępowaniu w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich lub postępowaniu przed stałym polubownym sądem konsumenckim

przysługuje nadawcy albo adresatowi po wyczerpaniu drogi postępowania reklamacyjnego.

Art. 95. 1. Spór cywilnoprawny między nadawcą albo adresatem a operatorem pocztowym może być zakończony ugodą w drodze postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich.

2. Postępowanie w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich prowadzi Prezes UKE, który w tym zakresie jest podmiotem uprawnionym do prowadzenia postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich w rozumieniu ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich (Dz. U. poz. 1823).

3. W zakresie nieuregulowanym stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich, z tym że spór może być prowadzony także wtedy, gdy nadawca albo adresat nie jest konsumentem.

4. Postępowanie w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich prowadzi się na wniosek adresata albo nadawcy albo z urzędu, jeżeli wymaga tego ochrona interesu konsumenta.

5. Wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich zawiera co najmniej elementy określone w art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich, z tym że wnioskodawca może wnosić o przedstawienie stronom propozycji rozwiązania sporu.

6. Do wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich dołącza się uzasadnienie żądania strony oraz kopie posiadanych przez wnioskodawcę dokumentów potwierdzających informacje zawarte we wniosku.

7. Prezes UKE odmawia rozpatrzenia sporu w przypadku, gdy jego przedmiot wykracza poza kategorie sporów objęte właściwością Prezesa UKE.

8. Prezes UKE może odmówić rozpatrzenia sporu w przypadku, gdy:

- 1) wnioskodawca nie podjął przed złożeniem wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich próby kontaktu z operatorem pocztowym i bezpośredniego rozwiązania sporu;
- 2) spór jest błahy lub wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich spowoduje uciążliwości dla operatora pocztowego;

- 3) sprawa o to samo roszczenie między tymi samymi stronami jest w toku albo została już rozpatrzona przez Prezesa UKE, sąd polubowny, inny właściwy podmiot albo sąd;
- 4) wartość przedmiotu sporu jest niższa od progu finansowego określonego w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie ust. 12;
- 5) wnioskodawca złożył wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich po upływie roku od dnia, w którym podjął próbę kontaktu z operatorem pocztowym i bezpośredniego rozwiązania sporu;
- 6) rozpatrzenie sporu spowodowałoby poważne zakłócenie działania Prezesa UKE;
- 7) wnioskodawca nie wyczerpał drogi postępowania reklamacyjnego w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania usługi powszechnej.

9. W toku postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich Prezes UKE zapoznaje operatora pocztowego z roszczeniem adresata albo nadawcy, przedstawia stronom sporu przepisy prawa mające zastosowanie w sprawie oraz propozycję rozwiązania sporu.

10. Prezes UKE pisemnie upoważnia pracownika Urzędu Komunikacji Elektronicznej do prowadzenia postępowań w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich. Upoważniony pracownik Urzędu Komunikacji Elektronicznej jest osobą prowadzącą postępowanie w rozumieniu ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich. Upoważnienie udzielane jest na czas określony.

11. Prezes UKE cofa pracownikowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej upoważnienie przed upływem okresu, na jaki zostało udzielone, w przypadku:

- 1) rażącego naruszenia prawa przy wykonywaniu funkcji;
- 2) skazania prawomocnym wyrokiem za popełnione umyślnie przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;
- 3) choroby trwale uniemożliwiającej wykonywanie zadań;
- 4) złożenia rezygnacji.

12. Minister właściwy do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb prowadzenia postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich,
- 2) wysokość progu finansowego wartości przedmiotu sporu, którego nieosiągnięcie skutkować może odmową rozpatrzenia sporu,

- 3) sposób wnoszenia wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich,
 - 4) sposób wymiany informacji między stronami postępowania za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub przesyłką pocztową,
 - 5) szczegółowe kwalifikacje osób prowadzących postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich oraz minimalny czas, na jaki jest udzielane upoważnienie,
 - 6) termin na wyrażenie przez strony zgody na przedstawioną propozycję rozwiązania sporu lub na zastosowanie się do niej
- mając na uwadze konieczność zapewnienia łatwego dostępu do postępowania, sprawnego rozwiązywania sporów oraz bezstronnego i niezależnego prowadzenia postępowania.

Art. 96. Stałe polubowne sądy konsumenckie przy Prezesie UKE działają na zasadach określonych w art. 110 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2016 r. poz. 1489, z późn. zm.⁸⁾).

Rozdział 9

Rachunkowość regulacyjna, kalkulacja kosztów i rachunkowość operatora wyznaczonego

Art. 97. 1. Rachunkowość regulacyjną i kalkulację kosztów prowadzi operator wyznaczony.

2. Celem rachunkowości regulacyjnej, prowadzonej zgodnie z zatwierdzoną przez Prezesa UKE instrukcją rachunkowości regulacyjnej jest prowadzenie wyodrębnionej ewidencji umożliwiającej przypisanie przychodów i kosztów operatora wyznaczonego do poszczególnych usług powszechnych oraz do usług wchodzących w zakres usług powszechnych, pozostałych usług pocztowych i pozostałej działalności gospodarczej, a także do czynności przyjmowania, sortowania, przemieszczania i doręczania przesyłek pocztowych.

3. Rachunkowość regulacyjną prowadzi się na podstawie konsekwentnie stosowanych i obiektywnie uzasadnionych zasad rachunku kosztów i przychodów w sposób umożliwiający identyfikację przepływów transferów wewnętrznych w zakresie, o którym mowa w ust. 2.

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1579, 1823, 1948, 1954 i 2003 oraz z 2017 r. poz. 935.

4. Celem kalkulacji kosztów, prowadzonej zgodnie z zatwierdzonym przez Prezesa UKE opisem kalkulacji kosztów jest wyliczenie przez operatora wyznaczonego kosztów jednostkowych poszczególnych usług powszechnych, umożliwiające w szczególności identyfikację kosztów jednostkowych czynności przyjmowania, sortowania, przemieszczania i doręczania przesyłek pocztowych.

Art. 98. 1. Operator wyznaczony jest obowiązany do opracowania i przedłożenia do zatwierdzenia Prezesowi UKE:

- 1) projektu instrukcji rachunkowości regulacyjnej zawierającej opis przyjętego przez operatora wyznaczonego sposobu przypisania przychodów i kosztów,
 - 2) projektu opisu kalkulacji kosztów zawierającego sposób wyliczania kosztów jednostkowych poszczególnych usług powszechnych
- z uwzględnieniem celów określonych w art. 97 ust. 2 i 4, i wymagań określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 104.

2. Prezes UKE może zasięgać opinii niezależnych biegłych rewidentów lub ekspertów w przypadku wątpliwości dotyczących przedłożonego przez operatora wyznaczonego projektu instrukcji rachunkowości regulacyjnej lub projektu opisu kalkulacji kosztów.

3. Prezes UKE uzgadnia z operatorem wyznaczonym przedłożone projekty instrukcji rachunkowości regulacyjnej i opisu kalkulacji kosztów, w trybie i terminach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 104, oraz zatwierdza, w drodze decyzji, instrukcję rachunkowości regulacyjnej i opis kalkulacji kosztów.

4. W przypadku niezgodnienia z operatorem wyznaczonym projektu instrukcji rachunkowości regulacyjnej lub projektu opisu kalkulacji kosztów Prezes UKE w decyzji o zatwierdzeniu instrukcji rachunkowości regulacyjnej lub opisu kalkulacji kosztów może dokonać zmian w przedłożonym przez operatora wyznaczonego do zatwierdzenia projekcie instrukcji rachunkowości regulacyjnej lub projekcie opisu kalkulacji kosztów.

5. Prezes UKE, w drodze decyzji, odmawia zatwierdzenia instrukcji rachunkowości regulacyjnej lub opisu kalkulacji kosztów, w przypadku gdy nie są zgodne z:

- 1) zasadami prowadzenia ksiąg rachunkowych określonymi w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości;
- 2) wymaganiami określonymi w ustawie i w przepisach wydanych na podstawie art. 104.

Art. 99. Operator wyznaczony przechowuje dokumentację związaną z prowadzeniem rachunkowości regulacyjnej i kalkulacji kosztów, stosując odpowiednio przepisy rozdziału 8 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Art. 100. Prezes UKE określa, w drodze decyzji, dla operatora wyznaczonego wskaźnik zwrotu kosztu zaangażowanego kapitału, uwzględniając udokumentowane koszty pozyskania kapitału, pozycję operatora wyznaczonego na rynku kapitałowym, ryzyko związane z zaangażowaniem kapitału oraz, o ile jest to możliwe, koszty zaangażowania kapitału na rynkach porównywalnych, a także sposób ustalania odpowiedniego poziomu rozsądnego zysku określony w przepisach Unii Europejskiej dotyczących pomocy publicznej z tytułu świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym.

Art. 101. 1. Operator wyznaczony przekazuje Prezesowi UKE roczne sprawozdanie z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej zawierające w szczególności wyniki kalkulacji kosztów jednostkowych poszczególnych usług powszechnych.

2. Prezes UKE może zasięgać opinii niezależnych biegłych rewidentów lub ekspertów w przypadku wątpliwości dotyczących rzetelności i wiarygodności danych zawartych w rocznym sprawozdaniu z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej.

3. Roczne sprawozdanie z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej podlega badaniu zgodności z przepisami prawa, zatwierdzonymi przez Prezesa UKE instrukcją rachunkowości regulacyjnej i opisem kalkulacji kosztów, na koszt operatora wyznaczonego, w terminie 6 miesięcy od zakończenia roku obrotowego, przez niezależnego od operatora wyznaczonego biegłego rewidenta.

4. Niezależnego biegłego rewidenta do przeprowadzenia badania, o którym mowa w ust. 3, powołuje Prezes UKE.

5. Roczne sprawozdanie z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej, zawierające w szczególności wyniki kalkulacji kosztów jednostkowych poszczególnych usług powszechnych oraz opinia niezależnego biegłego rewidenta z badania, o którym mowa w ust. 3, podlegają publikacji na stronie podmiotowej BIP w terminie 8 miesięcy od zakończenia roku obrotowego.

6. Dane dotyczące kosztów czynności przyjmowania, sortowania, przemieszczania i doręczania przesyłek pocztowych nie podlegają publikacji.

Art. 102. Na podstawie opinii niezależnego biegłego rewidenta, o której mowa w art. 101 ust. 5, Prezes UKE sporządza corocznie oświadczenie w sprawie zgodności prowadzenia przez operatora wyznaczonego rachunkowości regulacyjnej z wymaganiami określonymi w przepisach prawa i zatwierdzoną przez Prezesa UKE instrukcją rachunkowości regulacyjnej i publikuje je na stronie podmiotowej BIP.

Art. 103. 1. Prezes UKE nakłada, w drodze decyzji, na operatora wyznaczonego obowiązek przedłożenia do publikacji na stronie podmiotowej BIP:

- 1) zatwierdzonej instrukcji rachunkowości regulacyjnej;
- 2) zatwierdzonego opisu kalkulacji kosztów.

2. Prezes UKE w decyzji, o której mowa w ust. 1, określa, z zachowaniem wymogów dotyczących ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa, zakres publikacji instrukcji rachunkowości regulacyjnej, tak aby zapewniona była prezentacja sposobów przypisywania przychodów i kosztów, i opisu kalkulacji kosztów, tak aby zapewniona była prezentacja głównych grup kosztów oraz sposobów ich przypisania do poszczególnych usług powszechnych.

Art. 104. Minister właściwy do spraw łączności w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób przypisania przychodów i kosztów operatora wyznaczonego do poszczególnych usług powszechnych oraz do usług wchodzących w zakres usług powszechnych, pozostałych usług pocztowych i pozostałej działalności gospodarczej, także do czynności przyjmowania, sortowania, przemieszczania i doręczania przesyłek pocztowych,
- 2) szczegółowe zasady kalkulacji kosztów jednostkowych poszczególnych usług powszechnych,
- 3) tryb i termin uzgadniania i zatwierdzania przez Prezesa UKE przedłożonych przez operatora wyznaczonego projektów instrukcji rachunkowości regulacyjnej oraz opisu kalkulacji kosztów,
- 4) zakres i termin przekazywania Prezesowi UKE rocznego sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej, przyjmując, że dane zawarte w sprawozdaniu są sprawdzalne w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, zawierającego w szczególności wyniki kalkulacji kosztów jednostkowych poszczególnych usług powszechnych

– mając na uwadze rzetelność, przejrzystość oraz kompletność sprawozdań z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej oraz wyników kalkulacji kosztów,

sprawność uzgadniania projektów instrukcji rachunkowości regulacyjnej i opisu kalkulacji kosztów oraz konieczność ochrony podmiotów korzystających z usług pocztowych przed nadużywaniem przez operatora wyznaczonego pozycji rynkowej, a także konieczność umożliwienia działalności kontrolnej Prezesowi UKE wobec działalności wykonywanej przez operatora wyznaczonego.

Art. 105. 1. Operator wyznaczony prowadzi rachunkowość zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

2. Operator wyznaczony sporządza roczne sprawozdanie finansowe, które podlega badaniu przez biegłego rewidenta.

3. Operator wyznaczony jest obowiązany do przedkładania Prezesowi UKE, nie później niż do dnia 31 lipca każdego roku za rok poprzedni, zbadanego przez biegłego rewidenta, sprawozdania finansowego, w zakresie zgodnym z ustawą, o której mowa w ust. 1.

4. Operator wyznaczony ogłasza roczne sprawozdanie finansowe zgodnie z ustawą, o której mowa w ust. 1.

Rozdział 10

Kalkulacja kosztu netto i finansowanie obowiązku świadczenia usług powszechnych

Art. 106. 1. Całkowity koszt netto obowiązku świadczenia usług powszechnych, zwany dalej „kosztem netto”, stanowi różnicę między uzasadnionym kosztem netto działalności operatora wyznaczonego objętego tym obowiązkiem a kosztem netto działalności tego samego operatora świadczącego usługi pocztowe, lecz nieobjętego obowiązkiem świadczenia usług powszechnych pomniejszoną o korzyści pośrednie związane ze świadczeniem usług powszechnych oraz korzyści wynikające z praw specjalnych lub wyłącznych przyznanych operatorowi wyznaczonemu.

2. Koszt netto obowiązku świadczenia usług powszechnych kalkuluje się odrębnie dla składowych obowiązku świadczenia usług powszechnych w warunkach działania operatora wyznaczonego objętego obowiązkiem świadczenia usług powszechnych i bez tego obowiązku.

3. Składowymi obowiązku świadczenia usług powszechnych, o których mowa w ust. 2, są obowiązki wymienione w art. 46, art. 51 ust. 1 i art. 55 ust. 1 oraz każdy obowiązek nałożony na operatora wyznaczonego przepisami prawa lub decyzją Prezesa UKE w związku ze świadczeniem usług powszechnych.

4. Koszt netto stanowi sumę kosztów netto poszczególnych składowych obowiązku świadczenia usług powszechnych pomniejszoną o korzyści, o których mowa w ust. 1.

5. W kalkulacji kosztu netto operator wyznaczony uwzględnia:

- 1) koszty związane ze świadczeniem usług powszechnych;
- 2) przychody ze świadczenia usług powszechnych;
- 3) korzyści pośrednie związane ze świadczeniem usług powszechnych;
- 4) korzyści wynikające z praw specjalnych lub wyłącznych przyznanych operatorowi wyznaczonemu.

6. W kalkulacji kosztu netto operator wyznaczony może uwzględnić rozsądny zysk obliczony na podstawie wskaźnika zwrotu kosztu zaangażowanego kapitału, o którym mowa w art. 100.

7. W kalkulacji kosztu netto operator wyznaczony nie uwzględnia świadczenia usług pocztowych ustawowo zwolnionych z opłaty za usługę pocztową.

Art. 107. 1. Operator wyznaczony jest obowiązany do opracowania i przedłożenia do zatwierdzenia Prezesowi UKE projektu opisu kalkulacji kosztu netto zawierającego sposób jego wyliczenia, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 120.

2. Prezes UKE uzgadnia z operatorem wyznaczonym przedłożony projekt opisu kalkulacji kosztu netto, w trybie i terminach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 120, oraz zatwierdza, w drodze decyzji, opis kalkulacji kosztu netto.

3. Prezes UKE może zasięgać opinii niezależnych biegłych rewidentów lub ekspertów w przypadku wątpliwości dotyczących przedłożonego przez operatora wyznaczonego projektu opisu kalkulacji kosztu netto.

4. W przypadku niezgodnienia z operatorem wyznaczonym projektu opisu kalkulacji kosztu netto Prezes UKE w decyzji zatwierdzającej opis kalkulacji kosztu netto może dokonać zmian w przedłożonym przez operatora wyznaczonego do zatwierdzenia projekcie opisu kalkulacji kosztu netto.

5. Prezes UKE odmawia, w drodze decyzji, zatwierdzenia opisu kalkulacji kosztu netto, w przypadku gdy nie zostanie zachowana zgodność z:

- 1) zasadami prowadzenia ksiąg rachunkowych określonymi w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości;
- 2) wymaganiami określonymi w ustawie i w przepisach wydanych na podstawie art. 120.

Art. 108. 1. Koszt netto jest finansowany z:

- 1) udziałów operatorów pocztowych objętych obowiązkiem udziału w dopłacie;
- 2) z budżetu państwa, jeżeli suma udziałów w dopłacie, o których mowa w pkt 1, jest niewystarczająca dla sfinansowania kosztu netto.

2. Operatorzy pocztowi świadczący usługi powszechne lub usługi wchodzące w zakres usług powszechnych, których przychód z tych usług w roku obrotowym, za który jest ustalana dopłata, przekroczył milion złotych, są obowiązani do udziału w dopłacie.

3. Operatorzy pocztowi świadczący usługi wchodzące w zakres usług powszechnych są obowiązani do prowadzenia przejrzystej rachunkowości w sposób zapewniający prowadzenie wyodrębnionej ewidencji dla usług wchodzących w zakres usług powszechnych, pozostałych usług pocztowych i pozostałej działalności gospodarczej, w celu ustalenia kwoty przychodów stanowiących podstawę do określenia udziału operatora w dopłacie.

4. Przepisy ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 i 3 stosuje się do grupy kapitałowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, której jednostką jest operator pocztowy.

Art. 109. 1. Finansowanie kosztu netto jest uruchamiane, w przypadku gdy świadczenie usług powszechnych przyniosło stratę, rozumianą jako ujemny wynik na sprzedaży tych usług.

2. Koszt netto finansowany jest maksymalnie do wysokości straty na świadczeniu usług powszechnych z uwzględnieniem zasad określonych w art. 106.

3. Kwota udziału operatora wyznaczonego w dopłacie, o której mowa w art. 113 ust. 1, nie może stanowić kosztu świadczenia usług powszechnych wyliczanego na potrzeby kalkulacji kosztu netto obowiązku świadczenia usług powszechnych.

Art. 110. 1. Operator wyznaczony jest obowiązany poinformować ministra właściwego do spraw łączności, corocznie, w terminie do dnia 1 marca, o prognozowanej wysokości kosztu netto i straty w następnym roku na usługach powszechnych, przedstawiając wstępne wyliczenie wysokości tej prognozy wraz z uzasadnieniem.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1, przekazywana jest także Prezesowi UKE.

Art. 111. Operator wyznaczony jest obowiązany przedłożyć Prezesowi UKE, w terminie do dnia 31 marca, plan działań naprawczych w celu uniknięcia wystąpienia prognozowanej straty na świadczeniu usług powszechnych.

Art. 112. 1. Jeżeli operator wyznaczony ubiega się o dopłatę, składa do Prezesa UKE, w terminie 7 miesięcy od zakończenia roku obrotowego, w którym wystąpiła strata na usługach powszechnych, wniosek o dopłatę i przedkłada następujące dokumenty:

- 1) kalkulację kosztu netto i straty na usługach powszechnych;
- 2) rachunki oraz inne dokumenty, służące za podstawę kalkulacji kosztu netto i straty na usługach powszechnych, zgodnie ze zbadanym przez niezależnego biegłego rewidenta sprawozdaniem finansowym za poprzedni rok obrotowy.

2. (uchylony)

3. Do przeprowadzenia weryfikacji przedłożonych dokumentów, o których mowa w ust. 1, Prezes UKE powołuje niezależnego biegłego rewidenta.

4. Weryfikacja przedłożonych dokumentów, o których mowa w ust. 1, wykonywana jest na koszt operatora wyznaczonego.

5. Prezes UKE, w terminie 4 miesięcy od dnia otrzymania wniosku o dopłatę i dokumentów, o których mowa w ust. 1, po weryfikacji tych dokumentów wydaje decyzję, w której:

- 1) określa kwotę zweryfikowanego kosztu netto i straty na usługach powszechnych, o której mowa w art. 109 ust. 2;
- 2) ustala kwotę należnej dopłaty.

Art. 113. 1. Prezes UKE ustala, w drodze decyzji, wysokość udziału w dopłacie dla operatora pocztowego obowiązującego do tego udziału oraz określa 30-dniowy termin do jego wniesienia liczony od dnia doręczenia decyzji.

2. Prezes UKE po upływie terminu do wniesienia kwoty udziału w dopłacie ustalonej decyzją nadaje decyzji rygor natychmiastowej wykonalności.

3. Ustalenie wysokości udziału operatora pocztowego w dopłacie następuje na podstawie jednolitego wskaźnika procentowego stanowiącego stosunek należnej dopłaty do sumy przychodów operatorów obowiązujących do udziału w dopłacie z usług powszechnych, lub usług wchodzących w zakres usług powszechnych, osiągniętych w roku obrotowym, za który jest ustalana dopłata.

4. Wysokość udziału operatora pocztowego w dopłacie stanowi iloczyn jednolitego wskaźnika procentowego, o którym mowa w ust. 3, oraz kwoty przychodów tego operatora z usług powszechnych lub usług wchodzących w zakres usług powszechnych, osiągniętych w roku obrotowym, za który jest ustalana dopłata, w części przekraczającej milion złotych i nie może być wyższa niż 2% kwoty tych przychodów.

Art. 114. Prezes UKE niezwłocznie przekazuje ministrowi właściwemu do spraw łączności informację o wysokości udziałów operatorów pocztowych w dopłacie, określonych w decyzjach, o których mowa w art. 113 ust. 1.

Art. 115. 1. Kwotę ustaloną w decyzji, o której mowa w art. 113 ust. 1, z wyjątkiem kwoty ustalonej dla operatora wyznaczonego, wpłaca się na wyodrębniony rachunek bankowy Urzędu, w terminie miesiąca od dnia doręczenia tej decyzji.

2. Prezes UKE po uzyskaniu wpłaty na rachunek Urzędu niezwłocznie przekazuje ją uprawnionemu do otrzymania dopłaty.

3. Odsetki od środków zgromadzonych na rachunku, o którym mowa w ust. 1, powiększają kwotę zgromadzonych środków.

4. Kwota udziału w dopłacie ustalona dla operatora wyznaczonego pozostaje w jego dyspozycji.

Art. 116. Kwota udziału w dopłacie podlega egzekucji administracyjnej należności pieniężnych.

Art. 117. 1. Od kwoty udziału w dopłacie nieuiszczonej w terminie naliczane są odsetki w wysokości równej odsetkom za zwłokę pobieranym od zaległości podatkowych. Przepis art. 54 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa stosuje się odpowiednio.

2. Obowiązek zapłaty kwoty udziału w dopłacie ulega przedawnieniu po upływie 10 lat od dnia upływu terminu określonego w decyzji, o której mowa w art. 113 ust. 1.

3. Przepisy art. 70 § 2–7 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa stosuje się odpowiednio.

Art. 118. 1. Do należności z tytułu kwoty udziału w dopłacie ustalonej w decyzji, o której mowa w art. 113 ust. 1, stosuje się odpowiednio: art. 55, art. 59 § 1 pkt 1, 4 i 9, art. 60 § 1 pkt 2 i § 1a, art. 61 § 1, art. 93, art. 93a–93c, art. 93e, art. 94, art. 97 § 1 i 2, art. 98 § 1 i § 2 pkt 1, 2 i 7, art. 100–103, art. 105 § 1 i 2, art. 106 § 1 i 2, art. 107–109, art. 112–117 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.

2. W przypadku uchylecia decyzji Prezesa UKE, o której mowa w art. 113 ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy działu III rozdziału 9 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.

3. Organem właściwym w sprawach, o których mowa w art. 93, art. 93a–93c, art. 93e, art. 94, art. 97 § 1 i 2, art. 98 § 1 i § 2 pkt 1, 2 i 7, art. 100, art. 101, art. 105

§ 1 i 2, art. 106 § 1 i 2 oraz art. 112–117 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, w zakresie działalności pocztowej, jest Prezes UKE.

Art. 119. W przypadku uruchomienia finansowania kosztu netto za dany rok Prezes UKE publikuje niezwłocznie na stronie podmiotowej BIP sprawozdanie obejmujące końcowe wyniki ustaleń dotyczące:

- 1) kosztu netto i straty na usługach powszechnych;
- 2) weryfikacji dokumentów, o których mowa w art. 112 ust. 1;
- 3) kwoty dopłaty i udziałów operatorów pocztowych w dopłacie;
- 4) wysokości dopłaty przekazanej operatorowi wyznaczonemu;
- 5) wyceny korzyści pośrednich operatora wyznaczonego wynikających ze świadczenia usług powszechnych;
- 6) wyceny korzyści wynikających z praw specjalnych lub wyłącznych przyznanych operatorowi wyznaczonemu.

<Art. 119a. 1. Prezes UKE nie rzadziej niż raz na 5 lat przeprowadza badanie stanu rynku pocztowego w celu oceny adekwatności:

- 1) **progu przychodów operatora pocztowego z usług powszechnych lub usług wchodzących w zakres usług powszechnych, powyżej którego powstaje obowiązek udziału w dopłacie, określonego w art. 108 ust. 2 oraz**
- 2) **wysokości wskaźnika procentowego kwoty tych przychodów określającego maksymalną wysokość udziału operatora pocztowego w dopłacie, określonego w art. 113 ust. 4.**

2. Badanie, o którym mowa w ust. 1, obejmuje analizę informacji przekazanych przez operatorów pocztowych oraz konsultacje społeczne.

3. Obowiązkiem przekazania informacji niezbędnych do przeprowadzenia badania, o którym mowa w ust. 1, są objęci operatorzy pocztowi spełniający przesłanki powstania obowiązku udziału w dopłacie zgodnie z art. 108 ust. 2, za co najmniej jeden rok w okresie dwóch lat bezpośrednio poprzedzających badanie.

4. Operatorzy pocztowi, o których mowa w ust. 3, przekazują na żądanie Prezesa UKE, w terminie 21 dni od dnia otrzymania żądania, informacje o wysokości:

- 1) **przychodów z prowadzonej działalności i poniesionych kosztów podane zgodnie z podziałem określonym w art. 108 ust. 3, a w przypadku operatora**

**Dodany art. 119a
wejdzie w życie z
dn. 1.01.2019 r.
(Dz. U. z 2017 r.
poz. 1128).**

wyznaczonego – zgodnie z rachunkowością regulacyjną i kalkulacją kosztów, o których mowa w art. 97;

- 2) marży brutto ze sprzedaży usług powszechnych lub usług wchodzących w zakres usług powszechnych wraz z opisem sposobu obliczenia wysokości tej marży.

5. Informacje, o których mowa w ust. 4, są składane za każdy rok, w którym operator pocztowy spełnił przesłanki powstania obowiązku udziału w dopłacie zgodnie z art. 108 ust. 2, przypadający w okresie dwóch lat bezpośrednio poprzedzających badanie, o którym mowa w ust. 1.

6. Żądając informacji, o których mowa w ust. 4, Prezes UKE:

- 1) informuje operatora pocztowego o zagrożeniu karą pieniężną, o której mowa w art. 126 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 1;
- 2) może zastosować opracowane przez siebie formularze, dążąc do ujednolicenia i zapewnienia spójności pozyskiwanych danych.

7. Konsultacje społeczne, o których mowa w ust. 2, Prezes UKE przeprowadza, zamieszczając na stronie podmiotowej BIP informację o przedmiocie konsultacji, terminie ich rozpoczęcia i zakończenia oraz o sposobie przekazania opinii.

8. Konsultacje społeczne, o których mowa w ust. 2, dotyczą:

- 1) oceny adekwatności obowiązującego progu i wysokości wskaźnika, o których mowa w ust. 1, z punktu widzenia ich wpływu na podejmowanie i prowadzenie działalności w zakresie usług powszechnych i usług wchodzących w zakres usług powszechnych;
- 2) zgłoszenia propozycji w zakresie zmian progu i wysokości wskaźnika, o których mowa w ust. 1.

9. Wyniki badania, o którym mowa w ust. 1, Prezes UKE niezwłocznie przekazuje ministrowi właściwemu do spraw łączności.>

Art. 120. Minister właściwy do spraw łączności w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe zasady kalkulacji kosztu netto,
- 2) zakres projektu opisu kalkulacji kosztu netto,
- 3) tryb i terminy uzgadniania i zatwierdzania przez Prezesa UKE opracowanego przez operatora wyznaczonego projektu opisu kalkulacji kosztu netto,
- 4) korzyści pośrednie operatora wyznaczonego wynikające ze świadczenia usług powszechnych oraz sposób ich liczenia,

5) korzyści wynikające z praw specjalnych lub wyłącznych przyznanych operatorowi wyznaczonemu oraz sposób ich liczenia

– mając na uwadze zgodność sposobu kalkulacji kosztu netto z przepisami Unii Europejskiej, w zakresie zasad rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Unii Europejskiej, w szczególności w zakresie prawa operatora wyznaczonego do rozsądnego zysku oraz zachęt do zwiększenia jego efektywności kosztowej, uwzględnienia korzyści pośrednich wynikających ze świadczenia usług powszechnych, zgodność z przepisami o pomocy publicznej, zakres obowiązku świadczenia usług powszechnych, o którym mowa w art. 46, oraz w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 47, kompletność opisu kalkulacji kosztu netto, a także sprawność uzgadniania jego projektu.

Rozdział 11

Kontrola działalności pocztowej

Art. 121. Do kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

Art. 122. 1. Prezes UKE jest uprawniony do kontroli przestrzegania przepisów i decyzji z zakresu działalności pocztowej.

2. Prezes UKE sprawuje kontrolę:

- 1) działalności pocztowej wykonywanej na podstawie ustawy:
 - a) w zakresie świadczenia usług pocztowych,
 - b) w zakresie stosowania przez operatora świadczącego usługi powszechne wymagań dotyczących czasu przebiegu przesyłek pocztowych, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 47 pkt 1,
 - c) w zakresie zapewnienia przez operatora świadczącego usługi powszechne osobom niepełnosprawnym dostępu do świadczonych usług powszechnych w ramach obowiązku, o którym mowa w art. 62,
 - d) pod kątem zgodności z warunkami wymaganymi dla wykonywania działalności pocztowej,
 - e) w zakresie ustalania cen dostępu do elementów infrastruktury pocztowej,
 - f) w zakresie wywiązywania się operatorów świadczących usługi pocztowe z obowiązków, o których mowa w art. 21 ust. 4 i art. 49 ust. 2,
 - g) wypełniania obowiązków na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego;

- 2) w celu wykrywania działalności wykonywanej bez wymaganego wpisu do rejestru.

Art. 123. 1. Pracownikom Urzędu, zwanym dalej „pracownikami UKE”, przysługuje, po okazaniu legitymacji służbowej oraz doręczeniu, wydanego przez Prezesa UKE, pisemnego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli prawo do związanego z zakresem kontroli:

- 1) dostępu do materiałów, dokumentów i danych podlegających kontroli, a także sporządzania ich kopii;
- 2) wstępu do obiektów i nieruchomości oraz pomieszczeń kontrolowanej jednostki;
- 3) przeprowadzenia oględzin, ważenia przesyłek pocztowych oraz sprawdzenia wysokości opłaty pobranej przez operatora pocztowego.

2. Czynności kontrolne mogą być prowadzone przez osoby posiadające wiedzę specjalistyczną, niebędące pracownikami UKE, na podstawie udzielonych im przez Prezesa UKE upoważnień i po przedstawieniu dokumentu potwierdzającego ich tożsamość.

3. Kontrolowany przedsiębiorca jest obowiązany zapewnić warunki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia kontroli oraz udostępnić pracownikom UKE oraz osobom, o których mowa w ust. 2, materiały, dokumenty i dane podlegające kontroli, a także udzielać potrzebnych informacji.

4. Czynności kontrolne są dokonywane w obecności kontrolowanego przedsiębiorcy lub osoby przez niego upoważnionej.

5. Czynności kontrolne powinny być przeprowadzane w sposób niepowodujący zakłóceń w funkcjonowaniu kontrolowanego przedsiębiorcy. W przypadku gdy zakres lub termin przeprowadzanej kontroli ma niekorzystny wpływ na jakość usług świadczonych przez kontrolowanego przedsiębiorcę, konieczność podjęcia takich działań powinna być uzasadniona w protokole, o którym mowa w ust. 6.

6. Kontrolujący sporządza protokół kontroli.

7. Protokół kontroli podpisuje także kontrolowany przedsiębiorca lub osoba przez niego upoważniona.

8. Kontrolowany przedsiębiorca może wnieść do protokołu zastrzeżenia i uwagi wraz z uzasadnieniem w terminie 30 dni od dnia doręczenia protokołu.

9. W przypadku odmowy podpisania protokołu przez osoby, o których mowa w ust. 7, kontrolujący czyni o tym wzmiankę w protokole, a odmawiający podpisu może, w terminie 7 dni od dnia odmowy podpisania protokołu, przedstawić swoje stanowisko na piśmie Prezesowi UKE.

Art. 124. W przypadku stwierdzenia świadczenia usług pocztowych bez wymaganego wpisu do rejestru Prezes UKE wydaje decyzję nakazującą wstrzymanie działalności. Decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu.

Art. 125. 1. W przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów lub decyzji dotyczących działalności pocztowej Prezes UKE wydaje decyzję określającą zakres naruszeń oraz termin usunięcia nieprawidłowości. Decyzja może określać sposób usunięcia nieprawidłowości.

2. W przypadku stwierdzenia naruszenia warunków wykonywania działalności pocztowej, którego charakter i skala nie zagrażają bezpieczeństwu obrotu pocztowego oraz istotnym interesom podmiotów korzystających z usług pocztowych lub operatorów pocztowych, Prezes UKE wydaje zalecenia pokontrolne, w których wzywa operatora pocztowego do usunięcia naruszeń lub udzielenia wyjaśnień. Usunięcie naruszeń lub udzielenie wyjaśnień powinno nastąpić w terminie 14 dni od dnia doręczenia zaleceń.

3. Jeżeli naruszenia wskazane w zaleceniach pokontrolnych powtarzały się w przeszłości, Prezes UKE może określić krótszy termin usunięcia naruszeń lub udzielenia wyjaśnień, jednak nie krótszy niż 7 dni.

4. Jeżeli w terminie określonym w zaleceniach pokontrolnych operator pocztowy nie usunie wskazanych naruszeń lub udzielone wyjaśnienia okażą się niewystarczające, Prezes UKE wydaje decyzję, o której mowa w ust. 1.

Rozdział 12

Kary pieniężne

Art. 126. 1. Karze pieniężnej podlega podmiot, który:

- 1) wykonuje działalność pocztową bez wymaganego wpisu do rejestru;
- [2] *nie udziela informacji lub nie dostarcza dokumentów, o których mowa w art. 10 ust. 1, art. 43 ust. 1 i 5, art. 50, art. 86 ust. 1;]*
- <2) nie udziela informacji lub nie dostarcza dokumentów, o których mowa w art. 10 ust. 1, art. 43 ust. 1 i 5, art. 50, art. 86 ust. 1, art. 119a ust. 4;>**
- 3) stosuje znaki opłaty pocztowej niezgłoszone do wykazu znaków opłaty pocztowej lub znaki niezgodne z wymaganiami ustawy;
- 4) będąc operatorem pocztowym narusza obowiązek zachowania tajemnicy pocztowej;
- 5) narusza obowiązek oznaczania przesyłek pocztowych, o którym mowa w art. 20 ust. 1;

Nowe brzmienie pkt 2 w ust. 1 w art. 126 wejdzie w życie z dn. 1.01.2019 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 1128).

- 6) nie przedkłada Prezesowi UKE projektu regulaminu świadczenia usług powszechnych lub jego zmian lub projektu cennika usług powszechnych lub jego zmian;
- 7) nie udostępnia regulaminu świadczenia usług pocztowych lub cennika usług pocztowych w sposób, o którym mowa w art. 21 ust. 5;
- 8) stosuje opłaty za usługi powszechne przekraczające maksymalne roczne poziomy tych opłat, a w przypadku wydania przez Prezesa UKE zgody na zmianę cennika usług powszechnych skutkującą przekroczeniem tych poziomów stosuje opłaty wyższe niż określone w cenniku objętym zgodą;
- 9) stosuje taryfy specjalne niezgodnie z kryteriami określonymi w regulaminie świadczenia usług powszechnych;
- 10) narusza zasady postępowania z przesyłkami niedoręczalnymi określone w art. 33;
- 11) narusza zasady określone w art. 34;
- 12) nie przedkłada Prezesowi UKE projektu regulaminu dostępu do elementów infrastruktury pocztowej lub jego zmian lub projektu cennika dostępu do elementów infrastruktury pocztowej lub jego zmian;
- 13) nie wypełnia obowiązków na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, o których mowa w art. 82 ust. 1, art. 83, art. 85 i art. 86 ust. 1 lub w decyzjach wydanych na podstawie art. 82 ust. 2 i art. 84 ust. 1;
- 14) nie wypełnia obowiązków związanych z prowadzeniem rachunkowości regulacyjnej lub kalkulacją kosztów, o których mowa w art. 98 ust. 1, art. 101 ust. 1, art. 107 ust. 1 i art. 108 ust. 3;
- 15) nie usunął nieprawidłowości w terminie określonym w decyzji, o której mowa w art. 125 ust. 1.

2. Karze pieniężnej podlega podmiot, który:

[1) *składa nieprawdziwe lub niepełne zgłoszenie, o którym mowa w art. 10 ust. 1, sprawozdanie, o którym mowa w art. 43 ust. 1 i 5, informację, o której mowa w art. 50, dane, o których mowa w art. 86 ust. 1,*]

<1) **składa nieprawdziwe lub niepełne zgłoszenie, o którym mowa w art. 10 ust. 1, sprawozdanie, o którym mowa w art. 43 ust. 1 i 5, informację, o której mowa w art. 50, dane, o których mowa w art. 86 ust. 1, informację, o których mowa w art. 119a ust. 4,**>

Nowe brzmienie pkt 1 w ust. 2 w art. 126 wejdzie w życie z dn. 1.01.2019 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 1128).

- 2) składa z naruszeniem terminu zgłoszenie, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2 i 3, sprawozdanie, o którym mowa w art. 43 ust. 1 i 5, informację, o której mowa w art. 50,
 - 3) składa w niepełnym zakresie lub z naruszeniem terminu dokumenty, o których mowa w art. 112 ust. 1,
 - 4) nie stosuje się do zaleceń pokontrolnych
- jeżeli charakter i skala tych naruszeń stanowią istotną przeszkodę w realizacji przez Prezesa UKE zadań regulacyjnych i kontrolnych dotyczących rynku pocztowego wymagających wykorzystania tych informacji, danych lub dokumentów.

3. Karze pieniężnej podlega operator wyznaczony, który narusza obowiązek świadczenia usług powszechnych, o którym mowa w art. 46 ust. 2 pkt 2 lit. a i pkt 3. Prezes UKE może odstąpić od wymierzenia kary, biorąc pod uwagę koniunkturę gospodarczą, aktualną sytuację finansową operatora wyznaczonego, w tym w zakresie świadczenia usług powszechnych, uwarunkowania rynku pracy oraz utrzymanie ciągłości świadczenia usług powszechnych. W przypadku naruszenia obowiązku, o którym mowa w art. 46 ust. 2 pkt 3, Prezes UKE, odstępując od wymierzenia kary, bierze także pod uwagę wyniki badań, o których mowa w art. 52 ust. 1, z ostatnich dwóch lat, oraz wielkość różnicy między wskaźnikami obowiązującymi a osiągniętymi i działania podjęte przez operatora na rzecz poprawy osiąganych wskaźników.

4. Wysokość kary pieniężnej nie może przekroczyć 2% przychodów ogółem osiągniętych:

- 1) przez operatora pocztowego z działalności pocztowej w roku obrotowym poprzedzającym wymierzenie kary;
- 2) z działalności gospodarczej w roku obrotowym poprzedzającym wymierzenie kary w przypadku podmiotu wykonującego działalność pocztową bez wymaganego wpisu do rejestru oraz podmiotu, który w roku obrotowym poprzedzającym wymierzenie kary nie wykonywał działalności pocztowej.

5. W przypadku gdy okres wykonywania działalności pocztowej jest krótszy niż 12 miesięcy, za podstawę wymiaru kary pieniężnej przyjmuje się równowartość kwoty 500 000 euro, wyrażonej w złotych i ustalonej przy zastosowaniu kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego w dniu wydania decyzji o wymierzeniu kary.

6. Niezależnie od kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1, karze pieniężnej podlegają osoba fizyczna będąca przedsiębiorcą, członek zarządu spółki prawa

handlowego, dyrektor przedsiębiorstwa, wspólnik spółki jawnej, komplementariusz w spółce komandytowej lub komandytowo-akcyjnej w sytuacji, gdy podległa jednostka kontrolowana uniemożliwia lub utrudnia przeprowadzenie kontroli, mimo powiadomienia przez kontrolującego tej osoby o kontroli.

7. Wysokość kary pieniężnej, o której mowa w ust. 6, nie może przekroczyć 300% otrzymywanego przez ukaranego wynagrodzenia, obliczonego według zasad obowiązujących przy ustalaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop, a w sytuacji, gdy ukarany nie otrzymuje wynagrodzenia w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną działalnością, wysokość kary nie może przekraczać dziesięciokrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2017 r. poz. 847).

8. Ustalając wysokość kary pieniężnej, Prezes UKE uwzględnia stopień szkodliwości czynu, dotychczasową działalność podmiotu oraz wysokość przychodu uzyskanego z działalności gospodarczej w roku obrotowym poprzedzającym wymierzenie kary.

Art. 127. 1. Karze pieniężnej podlega, kto nie realizuje obowiązku umieszczenia oddawczej skrzynki pocztowej albo umieszcza oddawczą skrzynkę pocztową niespełniającą wymogów, o których mowa w art. 40.

2. Karę pieniężną wymierza się po przeprowadzeniu kontroli wszczętej na podstawie zawiadomienia o naruszeniu obowiązków, o których mowa w ust. 1.

3. Wysokość kary pieniężnej wynosi od 50 złotych do 10 000 złotych. Ustalając wysokość kary pieniężnej, Prezes UKE bierze pod uwagę stopień szkodliwości czynu.

4. Prezes UKE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek.

Art. 128. 1. Kary pieniężne wymierza Prezes UKE, w drodze decyzji.

2. Podmiot, o którym mowa w art. 126, jest obowiązany do dostarczenia Prezesowi UKE, na jego żądanie, w terminie 30 dni od dnia doręczenia żądania, danych niezbędnych do określenia podstawy wymiaru kary pieniężnej. W przypadku niedostarczenia danych lub dostarczenia danych uniemożliwiających ustalenie podstawy wymiaru kary pieniężnej, Prezes UKE ustala podstawę wymiaru kary pieniężnej w sposób szacunkowy, nie mniejszą jednak niż:

1) 250% przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw z grudnia poprzedniego roku, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu

Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” – w przypadkach, o których mowa w art. 126 ust. 6 i 7;

- 2) równowartość 500 000 euro, wyrażoną w złotych i ustaloną przy zastosowaniu kursu średniego ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego w dniu wydania decyzji o wymierzeniu kary pieniężnej – w pozostałych przypadkach.

3. Karę pieniężną uiszcza się w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stała się ostateczna.

4. Kary pieniężne nieuiszczone w terminie wraz z odsetkami za zwłokę podlegają ściągnięciu w trybie określonym w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 129. 1. Prezes UKE wydaje decyzję o wymierzeniu kary pieniężnej w terminie nieprzekraczającym 24 miesięcy od dnia stwierdzenia naruszeń, o których mowa w art. 126 i art. 127.

2. Od decyzji Prezesa UKE o wymierzeniu kary pieniężnej przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu ochrony konkurencji i konsumentów, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

3. Obowiązek zapłaty kary pieniężnej ulega przedawnieniu po upływie 5 lat od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary pieniężnej stała się ostateczna.

Art. 130. Wpływy z kar pieniężnych stanowią dochód budżetu państwa.

Rozdział 13

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 131–177. (pominięte)

Rozdział 14

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 178. 1. Poczta Polska S.A. pełni obowiązki operatora wyznaczonego w okresie 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. W okresie, o którym mowa w ust. 1:

- 1) wymagań dotyczących zachowania wskaźników czasu przebiegu przesyłek pocztowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 47 pkt 1 nie stosuje się do Poczty Polskiej S.A.;
- 2) wskaźniki czasu przebiegu przesyłek uzyskane przez Poczta Polska S.A. w danym roku nie mogą być niższe niż uzyskane w 2012 r.

Art. 179. 1. Poczta Polska S.A. otrzymuje z budżetu państwa dotację podmiotową do działalności polegającej na świadczeniu powszechnych usług pocztowych, jeżeli ich świadczenie przyniosło stratę w 2012 r.

2. Wysokość dotacji określa ustawa budżetowa na rok 2013, przy czym kwota dotacji nie może przekroczyć różnicy między kosztami świadczenia powszechnych usług pocztowych a przychodami z tego tytułu.

3. Poczta Polska S.A. jest obowiązana zgłosić ministrowi właściwemu do spraw łączności wysokość straty poniesionej w 2012 r. na świadczeniu powszechnych usług pocztowych do dnia 15 kwietnia 2013 r.

4. Dotacja za rok 2012 jest przyznawana w terminie do dnia 31 grudnia 2013 r. na podstawie przedłożonej przez Prezesa UKE, w terminie do dnia 30 listopada 2013 r. ministrowi właściwemu do spraw łączności:

- 1) kopii zbadanego przez niezależnego biegłego rewidenta sprawozdania finansowego operatora publicznego za rok 2012;
- 2) informacji o spełnieniu wymogów dotyczących świadczenia powszechnych usług pocztowych, o których mowa w ustawie uchylanej w art. 191;
- 3) informacji o dokonaniu weryfikacji wymagań w zakresie prowadzenia przez operatora publicznego ksiąg rachunkowych i rachunku kosztów, o których mowa w art. 52 ust. 1 i 2 ustawy uchylanej w art. 191.

5. Dotacja, o której mowa w ust. 1, może być udzielona w okresie obowiązywania pozytywnej decyzji Komisji Europejskiej o jej zgodności z rynkiem wewnętrznym.

Art. 180. 1. Rejestr operatorów pocztowych prowadzony na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy uchylanej w art. 191 staje się rejestrem operatorów pocztowych w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. Wpisy do rejestru operatorów pocztowych prowadzonego na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy uchylanej w art. 191 stają się wpisami do rejestru operatorów pocztowych w rozumieniu niniejszej ustawy.

3. W ciągu 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Prezes UKE dostosuje rejestr operatorów pocztowych prowadzony na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy uchylanej w art. 191 do wymagań niniejszej ustawy.

Art. 181. Przedsiębiorcy, którzy w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy wykonują działalność pocztową na podstawie wydanych zezwoleń stają się

przedsiębiorcami prowadzącymi działalność na podstawie wpisu do rejestru operatorów pocztowych.

Art. 182. 1. Wnioski o wydanie zezwolenia złożone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy rozpatruje się jako wnioski o wpis do rejestru operatorów pocztowych w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. W przypadku gdy wniosek, o którym mowa w ust. 1, lub wniosek o wpis do rejestru nie spełnia wymagań przewidzianych przepisami niniejszej ustawy, Prezes UKE wzywa przedsiębiorcę do uzupełnienia wniosku w terminie 90 dni od dnia otrzymania wezwania. Wnioski nieuzupełnione w terminie pozostawia się bez rozpatrzenia.

Art. 183. Do planu emisji znaczków pocztowych i zmian tych planów na lata 2013–2015 stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 184. Operatorzy pocztowi są obowiązani dostosować regulaminy świadczenia usług pocztowych, regulamin świadczenia powszechnych usług pocztowych oraz zawarte umowy o świadczenie usług pocztowych lub powszechnych usług pocztowych do wymagań niniejszej ustawy oraz przedłożyć te regulaminy Prezesowi UKE w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 185. 1. Operatorzy pocztowi są obowiązani przedłożyć Prezesowi UKE, w terminie do dnia 31 marca 2013 r., sprawozdania z działalności pocztowej w 2012 r.

2. Do sprawozdań, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 186. 1. Operator świadczący powszechne usługi pocztowe w 2012 r. przedkłada Prezesowi UKE, w terminie do dnia 31 marca 2013 r., oświadczenie za rok 2012 co do spełniania wymagań w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych i rachunku kosztów w sposób umożliwiający kalkulację kosztów:

- 1) odrębnie dla każdej z usług z obszaru zastrzeżonego;
- 2) zbiorczo dla usług niezastrzeżonych z rozgraniczeniem na:
 - a) powszechne usługi pocztowe,
 - b) nienależące do powszechnych usług pocztowych.

2. Prezes UKE przeprowadza weryfikację realizacji wymagań, o których mowa w ust. 1, oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 52 ust. 2 ustawy uchylanej w art. 191.

3. Prezes UKE publikuje na stronie podmiotowej BIP oświadczenie, o którym mowa w ust. 1.

4. Operator publiczny w rozumieniu ustawy uchylanej w art. 191 jest obowiązany do przedłożenia Prezesowi UKE, nie później niż do dnia 31 lipca 2013 r., zbadanego przez biegłego rewidenta, sprawozdania finansowego za rok 2012, w zakresie zgodnym z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz z ust. 1 i przepisami wydanymi na podstawie art. 52 ust. 2 ustawy uchylanej w art. 191.

Art. 187. Oddawcze skrzynki pocztowe, o których mowa w art. 40 ust. 3, niespełniające wymagań określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 40 ust. 5 mogą być eksploatowane do czasu ich wymiany.

Art. 188. 1. Operatorzy pocztowi są obowiązani do sporządzenia i uzgodnienia planów, o których mowa w art. 83 i art. 85, w terminie 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Do czasu uzgodnienia planów, o których mowa w art. 83 i art. 85, zachowują moc plany sporządzone na podstawie art. 42 ust. 1 i 2 ustawy uchylanej w art. 191.

Art. 189. Do spraw wszczętych na podstawie przepisów art. 31 ust. 4, art. 49 ust. 2, art. 51 ust. 3 i art. 68 ustawy uchylanej w art. 191 i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 190. 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 30 ust. 3, art. 34 ust. 3, art. 37 ust. 5, art. 41 ust. 3, art. 42 ust. 3 i 4, art. 46 ust. 3, art. 52 ust. 2, art. 61 ust. 3 ustawy uchylanej w art. 191, zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 12, art. 19 ust. 2, art. 26 ust. 2, art. 40 ust. 5, art. 43 ust. 7, art. 47, art. 55 ust. 5, art. 72 ust. 3, art. 82 ust. 3, art. 83 ust. 4, art. 85 ust. 4 i art. 92 ust. 4 niniejszej ustawy, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie.

2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 893¹ § 5 ustawy, o której mowa w art. 134, zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 893¹ § 5 ustawy, o której mowa w art. 134, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie.

3. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 86a § 3 ustawy, o której mowa w art. 135, zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 86a § 3 ustawy, o której mowa w art. 135, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie.

4. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 6 ust. 4 i art. 7 ust. 10 ustawy, o której mowa w art. 169, zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 6 ust. 4 i art. 7 ust. 10 ustawy, o której mowa w art. 169, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie.

Art. 191. Traci moc ustawa z dnia 12 czerwca 2003 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2008 r. poz. 1159, z późn. zm.⁹⁾).

Art. 192. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2013 r.

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. poz. 97 i 1323, z 2010 r. poz. 278 i 1228, z 2011 r. poz. 622 i 1016 oraz z 2012 r. poz. 951, 1194 i 1445.